

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ดุจเดือน สมัครการ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ดุจเดือน สมัครการ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

AN APPLICATION OF THE 4 PRINCPLES OF SANGAHAVATTHU IN RESCUING THE DISASTER VICTIMS BY THE ROI ET CHAMBER OF COMMERCE IN ROI ET MUNICIPALITY, ROI ET PROVINCE

DUJDUEAN SAMAKKARN

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN BUDDHISTIC LOCAL GOVERNMENT
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**
ชื่อนักศึกษา	:	**ดุจเดือน สมัครการ**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**พันตำรวจตรี ดร. พชรเดช เสมานู**

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

.....

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ, ผศ.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล พรมกุล)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....

(พันตำรวจตรี ดร. พชรเดช เสมานู)

กรรมการ .....

(พระครูกิตติวราทร, ผศ. ดร.)

กรรมการ .....

(พระครูปลัด สุริยะ ชวนปญฺโญ, ดร.)

กรรมการ .....

(ดร. พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic	:	An Application of the 4 Principles of Sangahavatth in Rescuing the Disaster Victims By the Roi Et Chambe of Commerce in Roi Et Municipality, Roi Et Province
Student's Name	:	Dujduan Samakkarn
Degree Sought	:	Master of Political Science
Program	:	Buddhistic Local Government
Academic Year	:	2023
Advisor	:	Pol. Maj. Dr. Pacharadech Semanu

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master Degree of Political Science. (Buddhistic Local Government)

Dean of Faculty of Social Sciences .....
(Phramaha Surakrai Jinabuddhisiri, Asst. Prof.)

Thesis Committee :
Chairman .....
(Asst. Prof. Dr. Suraphon Promgun)

Member (Advisor) .....
(Pol. Maj. Dr. Pacharadech Semanu)

Member .....
(Phrakhrukittiwarathon, Asst. Prof. Dr.)

Member .....
(Phrakhrupalad Suriya Chavanapanyo, Dr.)

Member .....
(Dr. Pornpimol Pochailar)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**
ชื่อนักศึกษา	:	**ดุจเดือน สมัครการ**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**พันตำรวจตรี ดร. พชรเดช เสมานู**

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 379 คน โดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า:

1. การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านทาน (การให้) ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)

2. ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านทาน เจ้าหน้าที่ควรอาสาติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้านปิยวาจา เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประสบภัยด้วยการพูดจาที่ไพเราะ เพื่อสร้างกำลังใจให้กับผู้ประสบภัย ด้านอัตถจริยา เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้านสมานัตตตา เจ้าหน้าที่ควรมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้, หลักสังคหวัตถุ 4, การช่วยเหลือผู้ประสบภัย, หอการค้า

ABSTRACT

Thematic Topic	:	**An Application of the 4 Princples of Sangahavatthu in Rescuing the Disaster Victims by the Roi Et Chamber of Commerce in Roi Et Municipality, Roi Et Province**
Student's Name	:	**Dujduean Samakkarn**
Degree Sought	:	**Master of Political Science**
Program	:	**Buddhistic Local Government**
Anno Domoni	:	**2023**
Advisor	:	**Pol. Maj. Dr. Pacharadech Semanu**

The research titled An Application of The 4 Princples Of Sangahavatthu in Rescuing the Disaster Victims by The Roi Et Chamber of Commerce In Roi Et Municipality, Roi Et Province was guided by the following objectives: 1) To explore the application of Sanghavatthu's four principles aiding disaster victims connected to the Roi Et Provincial Chamber of Commerce. 2) . To comparative results of the application of the 4 principles of Sanghawatthu in helping disaster victims according to variables such as gender, age, educational attainment, and profession. 3) To provide suggestions about utilizing Sanghavatthu's four principles in helping disaster victims associated with the Roi Et Provincial Chamber of Commerce. The participants were residents aged 18 and over of Roi Et city, totaling 379 individuals. The research relies on a quantitative approach employing a five-level rating scale questionnaire with a precision of 1.00 and a confidence level of .94 Analyses were conducted using statistical programs, focusing on percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results found that:

1) Overall, the deployment of Sanghavatthu's principles among disaster victims of the Roi Et chamber of commerce was highly effective. This efficacy remained high across all aspects: charity (generosity), piyavaja (soft and kind words), atthachariya (making oneself useful), and samanatta (equality).

2) The effectiveness of these principles didn't significantly vary when participants' gender, age, education level, and profession were considered.

3) Recommendations for applying Sanghavatthu's principles include: fostering a spirit of volunteerism amongst officials when coordinating aid, encouraging officials to provide comforting words to victims, promoting a passionate commitment to optimal assistance to victims, and emphasizing equal treatment amongst everyone involved.

Keywords : Application, Principles of Sangahavatthu 4, assistance to disaster victims, Chamber of Commerce

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความสะดวกในการดำเนินงานและให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ พระเมธีวัชราภรณ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูกิตติวราทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ พ.ต.ต. ดร.พชรเดช เสมานู อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความเมตตา ความรู้ คำแนะนำ ชี้แนะ และตรวจแก้ไข อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสมุห์ ศิลาศักดิ์ สุเมโธ, ดร. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภูริ มูลสิน และว่าที่ ร.ต. พิชิต กัตยาวรรณ ปลัดเทศบาลตำบลตาลทอง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลเครื่องมือเพื่อการวิจัย จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดีและสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณนายบรรจง โฆษิตจิรนันท์ นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น และแจกแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณนางสาวอรุณทิพย์ สุวรรณนันท์ นายกเทศมนตรีตำบลมะอี ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดีและสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พรมกุล ประธานกรรมการ ขอกราบขอบพระคุณ พระครูกิตติวราทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., พระครูปลัด สุริยะ ชวนปญโญ, ดร., ดร.พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า กรรมการ ที่ให้ข้อชี้แนะเพิ่มเติมจนสารนิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้เมตตาให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญุตา แด่ บิดา-มารดา และผู้มีอุปการะทุกท่านฯ

ดุจเดือน สมัครการ

สารบัญคำย่อ

การใช้อักษรย่อในสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยใช้การอ้างอิงจากพระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และพระสูตรและอรรถกถาแปล เล่มที่ 1 ภาคที่ 2 ตอนที่ 2 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอันเป็นคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักในการค้นคว้า ซึ่งมีคำย่อ และคำเต็มเรียงตามลำดับเล่ม ดังนี้

คำย่อชื่อคัมภีร์ในพระวินัยปิฎก

คำย่อ		**คำเต็ม**	
วิ.ม.	=	วินยปิฏก	มหาวคฺค

คำย่อชื่อคัมภีร์ในพระสุตตันตปิฎก

คำย่อ		**คำเต็ม**		
ที.สี.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	ทีฆนิกาย	สีลกฺขนฺธวคฺค
ที.ม.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	ทีฆนิกาย	มหาวคฺค
ที.ปา.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวคฺค
ม.มู.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	มชฺฌิมนิกาย	มูลปณฺณาสก
ม.ม.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	มชฺฌิมนิกาย	มชฺฌิมปณฺณาสก
สํ.นิ.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	สํยุตฺตนิกาย	นิทานวคฺค
สํ.สฬา.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	สํยุตฺตนิกาย	สฬายตนวคฺค
องฺ.ติก.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	องฺคุตฺตรนิกาย	ติกนิปาต
องฺ.จตุกฺก.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	องฺคุตฺตรนิกาย	จตุกฺกนิปาต
ขุ.ขุ.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	ขุทฺทกนิกาย	ขุทฺทกปาฐ
ขุ.ธ.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	ขุทฺทกนิกาย	ธมฺมปท
ขุ.สุ.	=	สุตฺตนฺตปิฏก	ขุทฺทกนิกาย	สุตฺตนิปาต

คำย่อชื่อคัมภีร์ในพระอภิธรรมปิฎก

คำย่อ		**คำเต็ม**	
อภิ.สงฺ.	=	อภิธมฺมปิฏก	ธมฺมสงฺคณี

อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก

คำย่อ		**คำเต็ม**		
อภิ.สงฺ.อ.	=	อภิธมฺมปิฎก	อฏฺฐสาลินี	ธมฺมสงฺคณีอฏฺฐกถา

สำหรับการอ้างเลขที่อยู่หลังชื่อย่อคัมภีร์ พระไตรปิฎก มี 2 แบบคือ แบบ 3 ตอนสำหรับพระไตรปิฎก และแบบ 2 ตอนสำหรับอรรถกถา เช่น ขุ.มหา. 29/131/87. หมายถึง ขุทฺทกนิกาย มหานิเทส เล่มที่ 29/ ข้อ 13 / หน้า 87. และที.ม.อ. 2/34 หมายถึง ทีฆนิกาย สุมงฺคลวิลาสินี มหาวคฺคอฏฺฐกถา เล่ม 2 ข้อ 34

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... จ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ช

กิตติกรรมประกาศ ..... ฌ

สารบัญคำย่อ ..... ญ

สารบัญ ..... ฏ

สารบัญตาราง ..... ฑ

สารบัญภาพ ..... ณ

บทที่

1 บทนำ **1**

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3

1.3 สมมติฐานของการวิจัย 3

1.4 ขอบเขตของการวิจัย 4

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ 5

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **7**

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ 7

2.2 การประยุกต์ใช้หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 9

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย 21

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหอการค้าจังหวัด 24

2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย 32

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 43

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย 50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	**52**
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	52
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	56
4 ผลการวิเคราะข้อมูล	**59**
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.2 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	**82**
5.1 สรุปผลการวิจัย	82
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	85
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	**88**
ภาคผนวก	**93**
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	94
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	96
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	100
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	102
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	104
ภาคผนวก ฉ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	111
ประวัติผู้วิจัย	**118**

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	60
4.2	แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	60
4.3	แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
4.4	แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	61
4.5	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมรายด้าน.....	62
4.6	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลัก สังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านทาน (การให้).....	63
4.7	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน).....	64
4.8	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น).....	65
4.9	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ).....	66
4.10	การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ .	68
4.11	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ..... 71

4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปิยวาจา จำแนกตามอายุ..... 72

4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา..... 72

4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา..... 74

4.16 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ..... 75

4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ..... 77

4.18 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านทาน ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด..... 78

4.19 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านปิยวาจา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด..... 79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.20 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด..... 80

4.21 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านสมานัตตตา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด..... 81

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 51

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2497 รัฐบาล ได้เริ่มจัดตั้งสภาการค้าขึ้น ทั้งนี้เพราะรัฐได้เล็งเห็นว่าการประกอบการค้าและเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และประสงค์จะให้มีสถาบันซึ่งเป็นที่รวมของนักธุรกิจทุกชาติทุกภาษาที่ประกอบการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนผู้ประกอบการผลิต การอุตสาหกรรม การธนาคาร การประกันภัยและการค้าอื่น ๆ ซึ่งแต่เดิมการจัดตั้งสถาบันการค้าได้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติไว้สำหรับสมาคมทั่ว ๆ ไป ไม่ครอบคลุมถึงสมาชิกที่มีบทบาททางการค้าและทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะในปี พ.ศ.2509 รัฐบาลได้ออกกฎหมาย 2 ฉบับ คือ “พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509” และ “พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ.2509” ในส่วนของพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท 1) หอการค้าจังหวัด ตั้งขึ้นและดำรงอยู่ได้เฉพาะจังหวัดละหนึ่งหอการค้าเท่านั้น 2) หอการค้าไทย ได้จัดตั้งขึ้นเพียงหอการค้าเดียวสำหรับจังหวัดพระนครและธนบุรี 3) หอการค้าต่างประเทศ และ 4) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2521, หน้า 1)

หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีการเลือกตั้งประธานหอการค้าคนใหม่ประจำปี พ.ศ. 2564-2565 โดยนายเรืองศักดิ์ รัตนโภคาสถิต เป็นประธานหอการค้าคนปัจจุบัน ซึ่งนายเรืองศักดิ์ รัตนโภคาสถิต ได้แถลงนโยบายและ 1) สร้างความเข้มแข็งและความสามัคคีของสมาชิกหอการค้าเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้องค์กร 2) พัฒนาศักยภาพของสมาชิกหอการค้า รวมถึงทรัพยากรบุคคลในด้านการค้า การลงทุน เทคโนโลยี ให้เกิดความก้าวหน้า รอบรู้ พร้อมจะเผชิญกับสภาพเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 3) สร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนของผู้ประกอบการและสมาชิกหอการค้า เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน 4) กระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกหอการค้า ในกิจกรรมที่เชื่อมโยงการทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จสูงสุดต่อองค์กรและสังคม 5) ประสานการทำงานกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคีพันธมิตรสำคัญ เช่น สภาอุตสาหกรรม ชมรมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว บริษัทประชารัฐรักสามัคดี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) ชมรม BIZ CLUB ชมรม YOUNG SMART FARMER และสมัชชาสุขภาพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด แก้ไขปัญหาปากท้องและสุขภาพของประชาชน 6) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรอาหารแปรรูป เพื่อยกระดับมาตรฐานรายได้ให้สูงขึ้น 7) เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ของหอการค้า ออกสู่สายตาประชาชนทั่วไป 8) กระจายงาน กระจายหน้าที่ ให้แก่คณะกรรมการหอการค้าชุดใหม่ ได้ทำงานอย่างภาคภูมิใจ และเต็มความสามารถตามศักยภาพของตนเอง ส่วนการบริหารหอการค้าของจังหวัดร้อยเอ็ด นายเรืองศักดิ์ รัตนโภคาสถิตได้ให้สัมภาษณ์ว่า

ตนเข้ารับตำแหน่งได้มีหลักการบริหารหอการค้า โดยเน้นการให้ข้อมูลแก่สมาชิกหอการค้า การสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคม การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางธุรกิจแก่สมาชิกหอการค้า และปฏิบัติตามนโยบายที่ได้แถลงในวารสารหอการค้า ส่วนการบริหารก็จะมอบหมายให้กรรมการแต่ละท่านจำนวน 39 ท่านได้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายตามผังโครงสร้างของหอการค้า (เรืองศักดิ์ รัตนโภคาสถิต, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2564)

ความสูญเสีย และความเสียหายอันเกิดจากภัยพิบัติที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากภัยธรรมชาติ หน่วยงานหลักในการจัดการและรับมือกับภัยพิบัติ คือกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มีการจัดทำแผนภารกิจ แผนแม่บทในการรับมือกับภัยพิบัติ วางมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน บรรเทาและฟื้นฟูสาธารณภัย โดยการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย สร้างระบบป้องกัน เตือนภัย เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย หากแต่การจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่ผ่านมาทุกครั้งยังคงประสบปัญหาในการบริหารจัดการ ดังนั้นในสถานการณ์ที่เกิดภัยพิบัติ หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับต่าง ๆ ไม่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติ หรือให้ความช่วยเหลือได้ทันท่วงที ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นก็คือการเคลื่อนไหวเพื่อช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์เบื้องต้นในส่วนของภาคประชาชนที่จะเข้าไปช่วยเหลือร่วมกับกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ในในกรณีไฟไหม้ และน้ำท่วม คนในชุมชนเกิดความหวั่นวิตกด้วยไม่มีการวางแผนรับมือ และหน่วยงานภาครัฐมักจะมีข้อจำกัดในการช่วยเหลือ จึงมีความจำเป็นที่หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด จะเข้าไปช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยต่าง ๆ เพื่อบรรเทาปัญหาในเบื้องต้น (หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด 2564, หน้า 16)

ในการดำเนินงานต่าง ๆ ของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดนั้น ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการประชาชนหรือการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเสมอภาคให้กับสังคม เพราะการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น มนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาเป็นที่รักของคนรอบข้างเป็นที่ยอมรับนับถือของทุก ๆ คน และปรารถนาที่จะได้ยินได้ฟังคำยกย่องสรรเสริญมากกว่าเสียงนินทาว่าร้าย พระพุทธองค์ได้ทรงสอนวิธีที่จะทำตนให้เป็นที่รักของสังคมว่าขั้นแรกให้ปรับที่ตัวของเราเองก่อน คือ ต้องทำตัวเราให้เป็นคนน่ารักเสียก่อน โดยการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุธรรมซึ่งเป็นคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคนผูกใจคนและประสานหมู่ชนให้มีความสามัคคี เป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของคนทั่วไป เป็นการปลูกไมตรีเติมน้ำใจต่อกันทำให้สังคมเป็นสุข (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต), 2551, หน้า 70-75) ซึ่งหลักคำสอนเกี่ยวกับสังคหวัตถุ 4 คือ หลักการสงเคราะห์หรือเรื่องการสงเคราะห์กัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีลักษณะพฤติกรรมที่รู้จักแบ่งปัน รู้จักการให้ เสียสละ ยินดีในความสุขของผู้อื่น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไกล่เกลี่ยความแตกแยกในหมู่คณะบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ประกอบด้วย ทาน การให้ (โอบอ้อมอารี) ปิยวาจา การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน (วจีไพเราะ) อัตถจริยา การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น (สงเคราะห์ประชาชน) สมานัตตตา การวางตัวสม่ำเสมอ (วางตนพอดี) (พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ), 2525, หน้า 395) นอกจากนี้ สังคหวัตถุ 4 ยังอำนวยประโยชน์ที่มองเห็นได้เป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้ (อนงค์นาฏ

แก้วไพฑูรย์, 2554, หน้า 1) ช่วยให้บุคคลดำรงตนอยู่ได้ในสังคมด้วยความสุข 2) เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สมานไมตรีระหว่างกัน 3) เป็นเครื่องส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ให้มีความเคารพนับถือกันตามสมควรแก่ฐานะ 4) เป็นเครื่องประสานองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคมให้คงรูปอยู่และดำเนินไปได้ด้วยดี และ 5) ช่วยส่งเสริมศีลธรรมและป้องกันความประพฤติที่เสื่อมเสียในสังคม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ได้กำหนดขอบเขตดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) คือ พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2525 หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง และปรากฏในแหล่งต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้ และผู้วิจัยมุ่งศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) ทาน (การให้) 2) ปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) 3) อัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และ 4) สมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) (พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ), 2525, หน้า 395)

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 22,840 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2566)

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 379 คน โดยการเทียบตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้ทราบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1.5.2 ได้ทราบการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

1.5.3 ได้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1.5.4 เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การประยุกต์ใช้ หมายถึง การนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ แนวคิด เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทใหม่ โดยเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการใช้งานให้สอดคล้องกับส่วนประกอบอื่น ๆ ในบริบทใหม่ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

หลักสังคหวัตถุ 4 หมายถึง ธรรมที่เป็นเครื่องสงเคราะห์และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจ คือยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ประกอบด้วย

ทาน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยด้วยปัจจัยสี่หรือทรัพย์สินสิ่งของ จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการยังชีพตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจและศิลปวิทยา ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ประชาชนผู้ประสบภัยอย่างเหมาะสม

ปิยวาจา หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่หอการค้าเป็นผู้มีวาจาที่ไพเราะ พูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟัง จริงใจ ชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ พูดจาให้กำลังใจแก่ผู้ประสบภัยเพื่อเสริมสร้างพลังใจในการต่อสู้กับปัญหา รับฟังความคิดเห็นของผู้ประสบภัยอย่างสุภาพ ไม่ใช่ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ประสบภัยรู้สึกสะเทือนใจ น้อยใจ เสียใจ หรือคับแค้นใจจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

อัตถจริยา หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่หอการค้าประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัย มีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน มีความเต็มใจที่จะให้การช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยอย่างเต็มความสามารถคอยดูแลเอาใจใส่ผู้ประสบภัยที่มาขอรับความช่วยเหลือด้วยความเป็นมิตร

สมานัตตตา หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 หมายถึง การที่หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดนำหลักสังคหวัตถุ 4 ซึ่งประกอบด้วย ทาน (การให้) ปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) อัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) มาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ประสบภัย หมายถึง ผู้ได้รับความเดือดร้อยหรือเสียหายจากภัยต่าง ๆ ประกอบด้วย อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง เป็นต้น

การช่วยเหลือผู้ประสบภัย หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในระยะสั้น เพื่อให้ผู้ประสบภัยพิบัตินั้นสามารถช่วยตนเองได้ เช่น การให้ความช่วยเหลือเด็ก ผู้สูงอายุ หรือคนพิการซึ่งหัวหน้าครอบครัวเสียชีวิต พิการหรือบาดเจ็บจากภัยพิบัติ การขนย้ายครอบครัว และการส่งเสริมอาชีพระยะสั้นแก่ครอบครัวของผู้ประสบภัยพิบัติตลอดจนการให้คำปรึกษา แนะนำและการส่งต่อให้แก่หน่วยงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ อันเป็นการจำเป็นเพื่อให้การดำรงชีวิตเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

หอการค้า หมายถึง หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นสถาบันนิติบุคคลตามกฎหมาย ตั้งอยู่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นศูนย์รวมของสมาชิกหอการค้าได้แก่ นักธุรกิจ องค์กร สมาคมต่างๆ ในจังหวัด มีบทบาทในการส่งเสริมการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม เศรษฐกิจ และมีบทบาทในการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และยังมีบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ทางการค้าโดยส่วนร่วมของจังหวัด ทั้งนี้ เป็นสถาบันที่ดำเนินการโดยมิได้มุ่งแสวงหากำไรหรือรายได้แบ่งปัน

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

เพศ หมาย เพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศชายและเพศหญิง

อายุ หมายถึง ระยะเวลานับตั้งแต่เกิดจนถึงปีปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยนับอายุเต็มปีบริบูรณ์ แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ ต่ำกว่า 30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี และ 51 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพหลักหรืออาชีพประจำที่กลุ่มตัวอย่างใช้ประกอบการเลี้ยงชีพ จำแนกเป็น 5 กลุ่ม คือ เกษตรกรรม รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง หรือลูกจ้างบริษัท ค้าขาย และอื่น ๆ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหอการค้าจังหวัด

2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์

การประยุกต์เป็นวิธีการนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ “บางสิ่ง” ที่นำมานั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ “บางสิ่ง” นั้น อาจเป็นวัตถุสิ่งของที่นำมาใช้นอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิมเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 325) ให้ความหมายคำว่า “ประยุกต์” ในความหมายที่ค่อนข้างแคบ จำกัดขอบเขตเฉพาะการนำความรู้ในวิชาการต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยให้ความหมายไว้ว่า “นำความรู้ในวิทยาการต่างๆ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น วิทยาศาสตร์ประยุกต์ จิตวิทยาประยุกต์”

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2560, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประยุกต์หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสภาวะที่เฉพาะเจาะจง “บางสิ่ง” ที่นำมาใช้ประโยชน์นั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ “บางสิ่ง” นั้นอาจเป็นวัตถุสิ่งของที่นำมานอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิมให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ มักมีการประยุกต์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริง ในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพราะมีความ

เป็นรูปธรรมมากกว่าการประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่ง หรือแนวคิดหนึ่งมาปรับใช้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง การประยุกต์จึงแตกต่างจากการลอกเลียนแบบ การลอกเลียนเป็นการนำสิ่งที่อยู่ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่ง ทั้งหลักการ วิธีการ และรูปแบบ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในบริบทที่แตกต่างกัน คนที่คิดเชิงประยุกต์ได้ดีจะสามารถนำสิ่งหนึ่งมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น

การประยุกต์ในความหมายอื่น

1. การประยุกต์ เป็นการนำ “ภาคทฤษฎี” สู่ “การปฏิบัติ”

การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ แนวคิด เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ มักมีการประยุกต์ทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในการแก้ปัญหา เพราะมีความเป็นรูปธรรมมากว่า

2. การประยุกต์ เป็นการนำ “ความรู้สาขาหนึ่ง” มาปรับใช้กับ “อีกสาขาหนึ่ง”

การประยุกต์เป็นการนำความรู้ในสาขาหนึ่งมาปรับใช้กับอีกสาขาหนึ่งเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเจาะจงบางประการ เช่น ความรู้ในทางคณิตศาสตร์จะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในแทบจะทุกด้านของชีวิตตั้งแต่เรื่องเล็กๆ ไปจนถึงเรื่องใหญ่ในศาสตร์สาขาต่างๆ ได้แก่ การคำนวณภาษีเงินได้ การตัดเย็บเสื้อผ้า การกีฬา เป็นต้น

3. การประยุกต์ เป็น “การปรับใช้” มิใช่ “การลอกเลียน”

การประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่งหรือแนวคิดหนึ่งมาปรับใช้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง การประยุกต์จึงแตกต่างจากการลอกเลียน การลอกเลียนเป็นการนำสิ่งที่อยู่ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่งทั้งหลักการ วิธีการ และรูปแบบ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในบริบทที่แตกต่างกัน ส่วนการประยุกต์เป็นการนำเพียง “บางสิ่ง” จากภายนอกมาใช้ประโยชน์ การนำมาใช้จะอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจถึงความแตกต่างกันในบริบท สถานที่ เวลา และองค์ประกอบอื่นๆ

4. การประยุกต์ นำ “บางส่วน” ของ “บางสิ่ง” มาใช้

การประยุกต์เป็นการใช้ประโยชน์เพียงบางส่วนของสิ่งนั้นไม่ใช่การนำทั้งหมดมาใช้ แต่ดึงมาเฉพาะส่วนที่ตอบวัตถุประสงค์ เช่น การประยุกต์อาจเป็นการนำเอา “หลักการ” และ “รูปแบบ” บางส่วนของสิ่งนั้นมาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทใหม่ โดยเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการใช้งานให้สอดคล้องกับส่วนประกอบอื่น ๆ ในบริบทใหม่

5. การประยุกต์นำสิ่งหนึ่งมาปรับใช้ใน “บทบาทหน้าที่ใหม่” เพื่อ “เป้าหมายใหม่”

การประยุกต์ลักษณะนี้ ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ตามหน้าที่ที่ควรเป็น แต่เป็นการนำไปใช้ประโยชน์ในวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งอาจทำได้ทั้งสิ่งของและแนวคิด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและตอบสนองวัตถุประสงค์การใช้งาน

สรุปได้ว่า การประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมของสภาวะการณ์

2.2 การประยุกต์ใช้หลักธรรมสังคหวัตถุ 4

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กล่าวถึงสังคหวัตถุไว้ในพระสุตตันตปิฎกอังคตตรนิกาย จตุกกนิบาต สังคหวัตถุสูตร ดังนี้ (องฺ.จตุกฺก.(ไทย) 21/32/50-51.)

ภิกษุทั้งหลาย สังคหวัตถุ (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว) 4 ประการนี้ สังคหวัตถุ 4 ประการอะไรบ้าง คือ

1. ทาน (การให้)
2. เปยยวัชชะ (วาจาเป็นที่รัก)
3. อัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)
4. สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

ภิกษุทั้งหลายสังคหวัตถุ 4 ประการนี้แล ทานเปยยวัชชะ อัตถจริยาในโลกนี้ และสมานัตตตาในธรรมนั้น ๆ ตามสมควร สังคหธรรมเหล่านี้แลช่วยอุ้มชูโลก เหมือนลิ่มสลักที่ยึดดุมรถซึ่งแล่นไปไว้ได้ ฉะนั้น ถ้าไม่พึงมีธรรมเหล่านี้ มารดาหรือบิดาก็ไม่พึงได้การนับถือหรือการบูชา เพราะบุตรเป็นเหตุ แต่เพราะบัณฑิตเล็งเห็นความสำคัญของสังคหธรรมเหล่านี้ ฉะนั้น บัณฑิตเหล่านั้นจึงถึงความเป็นใหญ่และเป็นผู้น่าสรรเสริญ

คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสัจธรรมที่ผู้ปฏิบัติตามทุกคนย่อมสามารถรู้แจ้งเห็นจริงได้ด้วยตนเอง และทำให้ผู้ปฏิบัติพ้นทุกข์เข้าถึงความสุขและความบริสุทธิ์ภายในได้จริง ธรรมะของพระพุทธองค์เป็นความรู้อันบริสุทธิ์ เป็นธรรมโอสถขนานเอกที่สามารถเยียวยารักษาจิตใจของมวลมนุษยชาติให้หลุดพ้นจากความโลภ ความโกรธ ความหลง เพราะเมื่อใจปราศจากสิ่งเหล่านี้ ใจย่อมสะอาดบริสุทธิ์มีอานุภาพและเกิดเป็นความเมตตากรุณาปราณีมีแต่ความรักความปรารถนาดีต่อกัน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสไว้ในสังคหวัตถุสูตร (องฺ.จตุกฺก.(ไทย) 21/32/51.) ว่า

ทานญฺจ เปยยวชฺชญฺจ อตฺถจริยา จ ยา อิธ
สมานตฺตตา จ ธมฺเมสุ ตตฺถ ตตฺถ ยถารห
ทาน (การให้) เปยยวัชชะ (มีวาจาเป็นที่รัก)
สมานัตตตา (วางตนสม่ำเสมอ)
อัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

ในการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น มนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาเป็นที่รักของคนรอบข้างเป็นที่ยอมรับนับถือของทุก ๆ คน และปรารถนาที่จะได้ยินได้ฟังคำยกย่องสรรเสริญ มากกว่าเสียงนินทาว่าร้าย พระพุทธองค์ได้ทรงสอนวิธีที่จะทำตนให้เป็นที่รักของสังคมว่า ขั้นแรกให้ปรับที่ตัวของเราเองก่อน คือ ต้องทำตัวเราให้เป็นคนน่ารักเสียก่อน โดยการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคนผูกใจคนและประสานหมู่ชนให้มีความสามัคคีเป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเป็น

ที่รักเป็นที่ชอบใจของคนทั่วไป เป็นการปลูกไมตรีเติมน้ำใจต่อกัน ทำให้สังคมเป็นสุข ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ ดังนี้

1. ทาน การให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือกันด้วยการให้สิ่งของ หรือให้ความรู้และแนะนำสั่งสอนด้วยน้ำใจไมตรี มีความโอบอ้อมอารีจะช่วยผูกใจคนไว้ได้ การทำทานจะไม่สูญเปล่า ผู้ที่ให้สิ่งที่ดีย่อมได้รับสิ่งที่ดีตอบแทน ดั่งพุทธพจน์ที่ว่า “มนาปทายี ลภเต มนาปำ” (องฺ.ปญฺจก. (บาลี) 22/44/45.) แปลว่า ผู้ให้สิ่งที่น่าพอใจย่อมได้รับสิ่งที่น่าพอใจ

การให้ทานอาจให้ได้ 2 วิธีด้วยกัน คือ 1) อามิสทาน ให้สิ่งของแก่เพื่อนหรือผู้อื่นที่ด้อยกว่ารวมทั้งการให้รางวัลต่าง ๆ เป็นต้น 2) วิทยาทานหรือธรรมทาน หมายถึง การให้ธรรม การให้ความรู้และแนะน าสั่งสอนหรือการให้ในสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์ ทาน 2 อย่าง คือ อามิสทาน (การให้สิ่งของ) และธรรมทาน (การให้ธรรม) บรรดาทาน 2 อย่างนี้ ธรรมทานเป็นเลิศ (องฺ.ปญฺจก. (บาลี) 22/44/45.)

2. ปิยวาจา หรือเปยยวัชชะ ความเป็นผู้มีวาจา น่ารัก พูดอย่างรักกัน วาจาเป็นที่รัก วาจาดูดดื่มน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือ กล่าววาจาสุภาพไพเราะอ่อนหวาน มีหางเสียง สมานสามัคคี ซาบซึ้งใจ ทำให้เกิดไมตรีรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงตรัสเตือนพระภิกษุให้พยายามหลีกเลี่ยงถ้อยคำที่ขัดแย้งกัน พูดจาส่อเสียดเสียดสีกัน อันนำไปสู่การทะเลาะวิวาทกัน พระพุทธองค์ทรงตรัสถึงการพูดที่ประกอบด้วยประโยชน์ดังปรากฏในอภัยราชกุมารสูตร ดังนี้ (ขุ.ม. (ไทย) 29/29/119.)

ตถาคตรู้วาจาที่ไม่จริง ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์และวาจานั้น ไม่เป็นที่รักไม่เป็นที่ชอบใจของคนอื่น ตถาคตไม่กล่าวคำนั้น

ตถาคตรู้วาจาที่จริง ที่แท้ แต่ไม่ประกอบด้วยประโยชน์และวาจานั้นไม่เป็นที่รักไม่เป็นที่ชอบใจของคนอื่น ตถาคตไม่กล่าวคำนั้น

ตถาคตรู้วาจาที่จริง ที่แท้และประกอบด้วยประโยชน์แต่วาจานั้นไม่เป็นที่รักไม่เป็นที่ชอบใจของคนอื่นในข้อนั้น ตถาคตรู้กาลที่จะกล่าววาจานั้น

ตถาคตรู้วาจาที่ไม่จริง ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์และวาจานั้นเป็นที่รักเป็นที่ชอบใจของคนอื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

ตถาคตรู้วาจาที่จริง ที่แท้และประกอบด้วยประโยชน์และวาจานั้นเป็นที่รักเป็นที่ชอบใจของคนอื่นในข้อนั้น ตถาคตรู้กาลที่จะกล่าววาจานั้น ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะตถาคตมีความเอ็นดูในหมู่สัตว์ทั้งหลาย

สรุป พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้หลักการพูดไว้ ดังนี้

1) ต้องเป็นความจริง

2) เป็นคำสุภาพไพเราะอ่อนหวาน

3) พูดแล้วก่อให้เกิดประโยชน์

4) พูดแล้วเกิดการสมานสามัคคี

5) พูดด้วยจิตเมตตา

6) พูดถูกกาลเทศะคือถูกเวลาและสถานที่

จะเห็นได้ว่าการให้แต่เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถที่จะทำให้เป็นที่รักเป็นที่ชอบใจของคนทั่วไปได้ จึงต้องรู้จักพูดจาปราศรัยให้ไพเราะนุ่มนวล น่าฟัง เมื่อได้ฟังแล้วเกิดกำลังใจที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนอยากทำความดีให้ยิ่งขึ้นไป ไม่พูดจาส่อเสียดอันก่อให้เกิดความแตกแยก พูดแต่คำที่จะทำให้เกิดความสามัคคีเปรียบเสมือนน้ำทิพย์ชโลมใจ ประสานใจทุก ๆ ดวงให้เป็นหนึ่งเดียว เหมือนน้ำฝนประสานดินเหนียวที่แตกระแหงให้เป็นผืนแผ่นเดียวกัน

3. อัตถจริยา (Useful Conduct; Rendering Services ; Life of Service ; Doing Good) การประพฤติประโยชน์ทำประโยชน์แก่เขา หลักธรรมข้อนี้มุ่งสอนตน 2 ด้าน คือ การทำตนให้เป็นประโยชน์ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม

3.1 การทำตนให้เป็นประโยชน์ หมายถึง ทำตนให้มีคุณค่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนเจริญด้วยความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมเป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา เป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์เป็นนักเรียนที่ดีของสถานศึกษา เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติตลอดจน เป็นศาสนิกชนที่ดีของพระพุทธศาสนาตลอดไป

3.2 การทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ คือ เมื่อทำตนให้เป็นประโยชน์แล้วก็ต้องสร้างตนให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่นด้วยการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่นิ่งดูดาย มีน้ำใจไมตรีต่อกันบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามสติกำลังทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า “คนทำหมู่คณะให้งดงาม”

4. สมานัตตตา (Eve and Equal Treatment; Equality Consisting in Impartiality, Participation and Behaving Oneself Properly in All Circumstances) เอาตัวเข้าสมาน คือ การทำตนเสมอต้นเสมอปลายตลอดถึงวางตนให้เหมาะสมแก่ฐานะภาวะ บุคคลเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม

4.1 วางตนให้เหมาะสมกับฐานะที่ตนมีอยู่ในสังคม เช่น เป็นหัวหน้าครอบครัวเป็นบิดามารดา เป็นครูอาจารย์เป็นเพื่อนบ้านกัน เป็นต้น ตนอยู่ในฐานะอะไรก็วางตนให้เหมาะสมกับฐานะที่เป็นอยู่และทำอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

4.2 ปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลายให้ความเสมอภาคไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่นเสมอในสุขและทุกข์คือร่วมสุขรวมทุกข์กัน ร่วมรับรู้ปัญหาและร่วมแก่ปัญหาเพื่อประโยชน์ของสังคม

คุณธรรมทั้ง 4 ประการนี้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจกันไว้ เสมือนหนึ่ง สลักเพลารถ ถ้าหลักธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจเหล่านี้ไม่มี บุคคลก็จะไม่เป็นที่น่าเคารพ รักใคร่ ยกย่องนับถือ เราจึงต้องคอยศึกษาและหมั่นเตือนสติตนเองไว้ตลอดว่าในแต่ละฐานะที่เราเป็นอยู่นั้น มีหน้าที่อะไรบ้าง เมื่อรู้แล้วก็ต้องปฏิบัติตามหน้าที่นั้นให้สมบูรณ์ นอกจากนี้เราก็ต้องทำตนให้เสมอต้นเสมอปลายด้วยคือ เคยวางตัวกับคนอื่นในทางที่ดีอย่างไร แม้ว่าเราจะได้ดิบได้ดีไปแล้ว ก็ต้องไม่ลืมตัวยังคงปฏิบัติตัวเหมือนเช่นเดิมนั้นไม่เปลี่ยนแปลง หรือว่าเมื่อเราเห็นคนอื่นเขาได้ดี ก็ต้องแสดงออกให้เขารับรู้ว่าเรามีความยินดีกับเขาอย่างจริงใจ ไม่คิดกลั่นแกล้งใส่ร้ายป้ายสีเขา ถ้าทำได้อย่างนี้เราก็ย่อมจะเป็นที่รักที่พอใจของทุกคนรอบข้าง

2.2.1 ความหมายของสังคหวัตถุ 4

หลักสังคหวัตถุ เป็นคุณสมบัติของหลักการสงเคราะห์หรือเรื่องการสงเคราะห์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีลักษณะพฤติกรรมที่รู้จักแบ่งปัน รู้จักการให้ เสียสละยินดีในความสุขของผู้อื่น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไกล่เกลี่ยความแตกแยกในหมู่คณะ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ได้มีนักวิชาการให้แนวคิดเกี่ยวกับสังคหวัตถุไว้มากมายหลายประการซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) (2525, หน้า 395) กล่าวว่า หลักคำสอนเกี่ยวกับสังคหวัตถุ 4 คือ หลักการสงเคราะห์หรือเรื่องการสงเคราะห์กัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีลักษณะพฤติกรรมที่รู้จักแบ่งปัน รู้จักการให้ เสียสละ ยินดีในความสุขของผู้อื่น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไกล่เกลี่ยความแตกแยกในหมู่คณะบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ซึ่งประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา สมานัตตตา

1. ทาน คือ การแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน พระพุทธเจ้ามุ่งที่ธรรมทาน มากกว่าอามิสทาน ธรรมทาน ให้การช่วยเหลือแนะนำในสิ่งที่ดีมีประโยชน์ ชี้ช่องทางให้บุคคลสามารแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยตนเอง

2. ปิยวาจา คือ การพูดจาน่ารักนิยมนับถือ พระพุทธเจ้าทรงเน้นว่าต้องเป็นถ้อยคำไพเราะอ่อนหวานที่ประกอบด้วยสัจจะ คือความจริงใจและต้องเกิดประโยชน์แก่ผู้เจรจาด้วย

3. อัตถจริยา คือ การบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งหมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่น พระพุทธเจ้าเน้นที่โลกัตถจริยา คือการทำคุณประโยชน์ให้แก่บุคคลในวงกว้างไม่จำกัดเฉพาะตนเองและญาติผู้ใกล้ชิด

4. สมานัตตตา คือความมีตนเสมอ การรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ร่วมสุขร่วมทุกข์กันได้เสมอต้นเสมอปลาย

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2550, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของสังคหวัตถุ 4 ไว้ว่าธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจ คือยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี หลักการสงเคราะห์ ประกอบด้วยธรรม 4 ประการ ดังนี้

1. ทาน ให้ปัน คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ทุน หรือทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจและศิลปวิทยา

2. ปิยวาจา พูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพไพเราะน่าฟังชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผลเป็นหลักฐานชักจูงในทางที่ดีงามหรือคำแสดงความเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจรู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคีเกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3. อัตถจริยา ทำประโยชน์แก่เขา คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม

4. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาคปฏิบัติสม่ำเสมอกันต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์คือร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

อรศิริ เกตุศรีพงษ์ (2550, หน้า 43) ได้ให้ความหมายว่าสังคหวัตถุ 4 คือ สิ่งที่เป็นเครื่องสงเคราะห์และยึดเหนี่ยวน้ำใจซึ่งกันและกัน 4 ประการ ได้แก่

1. ทาน คือ การแบ่งปันวัตถุสิ่งของรวมถึงอุปกรณ์ในการทำงานหรือเอกสารที่ใช้ในการทำงาน เช่น หากเพื่อนร่วมงานขาดเหลืออุปกรณ์สิ่งของก็นำมาแบ่งปันกันใช้ การเริ่มต้นด้วยการแบ่งปันวัตถุสิ่งของภายนอกจะช่วยสร้างนิสัยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันมีการให้และรับ (Give and Take) เพราะนอกเหนือจากการแบ่งปัน เรื่องของความรู้ประสบการณ์อันเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) แล้วการแบ่งปันเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้วงจรของความรู้มีการขับเคลื่อนโดยเป็นการแบ่งปันความรู้ที่เป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

2. ปิยวาจา คือ การแบ่งปันคำพูดดี ๆ คำพูดที่ไพเราะพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะกับกาลเทศะ พูดให้กำลังใจกันซึ่งในมุมมองของผู้เขียนเห็นว่า “ปิยวาจา” มีความสำคัญมากต่อการจัดการความรู้ในองค์กร เพราะการจะนำเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้เพื่อที่จะดึงความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ออกมาแลกเปลี่ยนกันนั้นต้องใช้ลักษณะของการ “พูดแลกเปลี่ยนกัน” เป็นหลัก

3. อัตถจริยา คือ การแบ่งปันความรู้การให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ที่เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) เป็นสิ่งที่ทำได้ยากกว่าการแบ่งปันความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

ดังนั้นหากองค์กรใดสามารถปลูกฝังให้บุคลากรในองค์กรมี “อัตถจริยา” แล้วก็ไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไปที่จะทำให้คนในองค์กร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน เพราะเมื่อเพื่อนร่วมงานขาดความรู้ในเรื่องใดหรือต้องการ

แลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องใด ผู้ที่มีความรู้ก็จะแบ่งปันให้โดยไม่หวงความรู้หรือถ้าไม่ได้ขาดความรู้แต่ขาดกำลังคน เพื่อนคนอื่น ๆ ก็ยินดีที่จะเข้าไปช่วยให้งานสำเร็จหรืออาจเรียกได้ว่าทำให้พนักงานในองค์กรเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกัน

4. สมานัตตา คือ การมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลายการเป็นผู้มีความสม่ำเสมอจริงใจต่อกันความเสมอต้นเสมอปลายจะช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยไม่ระแวงกันและเป็นการสร้างความไว้วางใจกันเชื่อใจกัน (Trust) เพราะถ้าคนในองค์กรไม่มีความไว้วางใจกันหรือไม่เชื่อใจกันพนักงาน ก็จะไม่อยากนำความรู้ประสบการณ์เทคนิคในการทำงานต่าง ๆ มาแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ดังนั้นจึงถือได้ว่า “สมานัตตา” เป็นแรงกระตุ้นในระยะยาวที่จะผลักดันให้คนในองค์กรเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอในการร่วมแบ่งปันความรู้ต่าง ๆ จะช่วยให้การจัดการความรู้ “มีชีวิต” อยู่เสมอการที่พนักงานในองค์กรเป็นผู้ที่มีความสม่ำเสมอจริงใจต่อกันถือเป็นนิสัยความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง กล่าวคือ ในการทำงานหากงานที่ทำประสบผลสำเร็จก็จะไม่แย่งกันเอาความดีความชอบใส่ตัวว่าฉันเป็นคนทำงานนั้นเองหรือหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นพนักงานก็จะไม่มีการกล่าวโทษกันแต่จะช่วยกันแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น บรรยากาศของความร่วมแรงร่วมใจก็จะเกิดขึ้นพนักงานรู้สึกว่าการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การทำงานของตนเองและองค์กรดีขึ้น

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต) (2551, หน้า 70-75) กล่าวว่า สังคหพละ แปลว่า กำลังแห่งการสงเคราะห์ หรือมนุษย์สัมพันธ์ ซึ่งเป็นธรรมที่สำคัญมากสำหรับนักบริหารผู้ทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น ถ้านักบริหารบกพร่องเรื่องมนุษย์สัมพันธ์ ก็จะไม่มีคนมาช่วยทำงาน เมื่อไม่มีใครช่วยทำงานเขาก็เป็นนักบริหารไม่ได้

พระพุทธเจ้าทรงสอนหลักการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ไว้เรียกว่า สังคหวัตถุ หมายถึง วิธีผูกใจคน พระองค์ตรัสว่า รถม้าแล่นไปได้เพราะมีลิ่มสลักคอยตรึงส่วนประกอบต่าง ๆ ของรถม้าเข้าด้วยกันฉันใด คนในสังคมก็ฉันนั้น คือ ทำหน้าที่เป็นกาวใจเชื่อมประสานคนทั้งหลายเข้าด้วยกัน ลิ่มสลักดังกล่าวนั้นคือ สังคหวัตถุ นักบริหารจะสามารถผูกใจเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ได้ถ้ามีสังคหวัตถุ 4 ประการ คือ

1. ทาน หมายถึง การให้ (โอบอ้อมอารี) นักบริหารที่ดีต้องมีน้ำใจ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ทานแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา การให้ทางจะช่วยให้ผูกคนอื่นไว้ได้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ทโทคนฺถติมิตฺตานิ ผู้ให้ย่อมผูกใจมิตรไว้ได้” ผู้บริหารอาจให้ทานได้ 3 วิธี คือ

1.1 อามิสทาน หมายถึง การให้สิ่งของแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเฉพาะการให้เพื่อผูกใจในยามที่เขาตกต่ำหรือมีความเดือดร้อน ดังภาษิตอังกฤษที่ว่า “เพื่อนแท้คือเพื่อนที่ช่วยเหลือในยามตกยาก” การให้รางวัลหรือขึ้นเงินเดือนจัดเข้าในอามิสทาน

1.2 วิทยาทาน คือธรรมทาน หมายถึง การให้คำแนะนำหรือสอนวิธีทำงานที่ถูกต้อง รวมถึงการจัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากรหรือส่งไปศึกษาและดูงาน

1.3 อภัยทาน หมายถึง การให้อภัยเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน หรือล่วงเกินซึ่งกันและกัน การให้อภัยไม่ทำให้ผู้ให้ต้องสูญเสียอะไร เป็นการลงทุนราคาถูกแต่ได้ผลตอบแทนราคาสูง นั่นคือ ได้มิตรภาพกลับคืนมาและมีคนสนองงานเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่ง

มีภาษิตจีนที่ว่า “มีมิตร 500 คน นับว่ายังน้อยเกินไป มีศัตรู 1 คน นับว่ามากเกินไป” อับราฮัม ลินคอล์น กล่าวว่า “วิธีทำลายศัตรูที่ดีที่สุด คือเปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร” เราจะทำอย่างนั้นได้ก็ต่อเมื่อเรารู้จักให้อภัย

2. ปิยวาจา หมายถึง การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน (วจีไพเราะ) นักบริหารที่ดีจะรู้จักผูกใจคนด้วยคำพูดอ่อนหวาน คำพูดหยาบกระด้างผูกใจใครไม่ได้ ตามปกติคนเราจะมัดสิ่งของต้องใช้ของอ่อน เช่น เชือก หรือลวดมัด ในทำนองเดียวกันเราจะมัดใจคนได้ก็ด้วยถ้อยคำอ่อนหวานดังโคลงโลกนิติที่ว่า

อ่อนหวานมานมิตรล้น เหลือหลาย
หยาบบ่มีเกลอราย เกลื่อนใกล้
ดุจดวงศศิฉายดาวดาษ ประดับนา
สุริยส่องดาราไร้ เมื่อร้อนแรงแสง

3. อัตถจริยา หมายถึง การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น (สงเคราะห์ประชาชน) ตรงกับคำพังเพยที่ว่า “อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูดาย ปั้นวัวปั้นควายให้ลูกท่านเล่น” นักบริหารทำอัตถจริยาได้หลายวิธี เช่น บริการช่วยเหลือยามเขาป่วยไข้หรือเป็นประธานในงานพิธีของผู้ใต้บังคับบัญชา ดังโคลงโลกนิติที่ว่า

อาศัยเรือนท่านให้ วิจารณ์
เห็นท่านทำการงาน ช่วยพร้อง
แม้มีกิจโดยสาร นาเวศ
พายค่อยช่วยค้าจ้วง จรดให้จนถึง

4. สมานัตตตา หมายถึง การวางตัวสม่ำเสมอ (วางตนพอดี) เมื่อนักบริหารไม่ทอดทิ้งผู้ร่วมงานทั้งหลาย เขาจึงจะสามารถสร้างทีมงานขึ้นมาได้นั่นคือถืออคติว่า “มีทุกข์ร่วมทุกข์มีสุขร่วมเสพ” นักบริหารต้องกล้ารับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตนเอง ถ้าผลเสียตกมาถึงผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของตน นักบริหารต้องออกมาปกป้องคนนั้น ไม่ใช่หนีเอาตัวรอดตามลำพัง ตัวอย่างคนที่มีสมานัตตาก็คือคนที่เป็น “เพื่อนตาย” ในโคลงบทนี้

เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว แหนงหนี
หาง่าย หลายหมื่นปี มากได้

เพื่อนตาย ถ่ายแทนชี-วาวาตม์

หายาก ฝากผีไข้ ยากแท้จักหา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สังคหวัตถุมีที่มาจากหลักธรรมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรในพระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนาเปรียบเสมือนสิ่งที่ทำให้ส่วนที่แยกกันเข้าด้วยกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไปได้ ในการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น มนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาเป็นที่รักของคนรอบข้างเป็นที่ยอมรับนับถือของทุก ๆ คน และปรารถนาที่จะได้ยินได้ฟังคำยกย่องสรรเสริญมากกว่าเสียงนินทาว่าร้าย พระพุทธองค์ได้ทรงสอนวิธีที่จะทำตนให้เป็นที่รักของสังคมว่าขั้นแรกให้ปรับที่ตัวของเราเองก่อน คือ ต้องทำตัวเราให้เป็นคนน่ารักเสียก่อน โดยการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุธรรมซึ่งเป็นคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคนผูกใจคนและประสานหมู่ชนให้มีความสามัคคี เป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของคนทั่วไป เป็นการปลูกไมตรีเติมน้ำใจต่อกันทำให้สังคมเป็นสุข

2.2.2 องค์ประกอบของสังคหวัตถุ 4

พระภาวนาวิสุทธิคุณ (เสริมชัย ชยมงฺคโล) (2542, หน้า 43) กล่าวว่า หลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เรียกว่า สังคหวัตถุ คือ หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้ร่วมงานเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มี 4 ประการ ได้แก่

1. ทาน การให้เสียสละ เอื้อเฟื้อแบ่งปันสิ่งใดของตน เพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นไม่เห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว

2. ปิยวาจา พูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว มีประโยชน์เหมาะกับกาลเทศะ

3. อัตถจริยา สงเคราะห์หรือการประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

4. สมานัตตตา มีความสม่ำเสมอ ความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาศน์ วาสโน) (2538, หน้า 11) กล่าวว่า สังคหวัตถุ เป็นหลักคุณธรรมในศาสนาพุทธ โดยเป็นภาษาบาลีแยกออกเป็น 2 ศัพท์ คือ สังคห 1 วัตถุ 1 สังคห แปลเป็นภาษาไทยว่า สงเคราะห์ มีความหมายว่า ช่วยเหลือ อุดหนุน ส่วนวัตถุในที่นี้หมายความว่า เรื่อง รวมทั้ง 2 ศัพท์มีความหมายว่า เรื่องความช่วยเหลือ จะช่วยเหลือกันด้วยวิธีอย่างไรบ้าง ท่านได้วางไว้เป็น 4 อย่าง ช่วยเหลือกันด้วยวิธีนอกเหนือจาก 4 อย่างนี้ ไม่เรียกว่า สังคหวัตถุ คือ เรื่องช่วยเหลือที่ทำให้รักใคร่นับถือ กลมเกลียวกัน ต้องพฤติกรรมตามหัวข้อทั้ง 4 นี้เสมอไป ได้แก่

1. ทาน ให้ปันสิ่งของ ๆ ตนแก่ผู้ที่ควรให้ปัน

2. ปิยวาจา เจรจาวาจาที่อ่อนหวาน

3. อัตถจริยา ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

4. สมานัตตตา ความเป็นคนมีตนเสมอ ไม่ถือตัว

พระเทพดิลก (ระแบบ จิตญาโฏณ) (2548, หน้า 262) กล่าวว่า ตามหลักจริยศาสตร์สังคมของพุทธศาสนาเรื่อง สังคหวัตถุ 4 หรือหลักปฏิบัติตนตามหลักจิตวิทยาสังคมเพื่อให้เกิดความนิยมชมชอบและเคารพนับถือแก่ผู้อื่นหรือสังคมของชุมชนต่าง ๆ แม้แต่แนวคิด การแสวงหาเครื่องรางของขลังที่ชาวบ้านเขาแสวงหากัน แนวของพระเครื่องนั้น คือ เมตตามหานิยม คงกระพันชาตรี แคล้วคลาด ธรรมะทั้งสี่ประการมีลักษณะก่อให้เกิดเป็นเมตตามหานิยม คงกระพันชาตรี และแคล้วคลาดจากภยันตรายทั้งหลายได้ องค์ธรรมทั้งสี่ประการนี้คือ

1. ทาน การให้ เป็นลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ของแต่ตนแก่คนอื่นที่ควรแก่การให้ การให้มีอยู่ 2 แนวใหญ่ คือ

1.1 การให้ด้วยจิตคิดอนุเคราะห์ หมายถึงว่า การอนุเคราะห์ การสงเคราะห์ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ด้วยอัธยาศัยไมตรีโอบอ้อมอารีต่อบุคคลเหล่านั้น เขาประสบความเดือดร้อน ความขาดแคลน ก็สงเคราะห์เขาเท่าที่จะสงเคราะห์กันได้ และบางคราวเป็นเรื่องของอัธยาศัยไมตรีในทำนองที่แบ่งกันกินแบ่งกันใช้ เพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียงกันมีของอะไรก็แบ่งกันกินแบ่งกันใช้ เป็นการสร้างอัธยาศัยไมตรีอย่างที่คนไทยเราถือว่า “รั้วคนดีกว่ารั้วสังกะสีรั้วเหล็กกำแพง” อย่างบ้านในชนบทเห็นได้ชัดมาก ถ้าไม่มีหนอนบ่อนไส้ ไม่มีใครสามารถขโมยได้ เพราะถึงขโมยก็ออกไปนอกหมู่บ้านไม่ได้ประเดี๋ยวก็จับได้ นี่คือลักษณะโครงสร้างสังคมไทยที่เรานิยมเอาธรรมะไปสั่งสอนกันมา ก่อให้เกิดเป็นความปรารถนาดีความหวังดีต่อกันว่า “เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี” การอนุเคราะห์คือ แสดงความมีน้ำใจและการสงเคราะห์ให้ในกรณีที่เขาขาดแคลน เราก็สงเคราะห์เขา

1.2 การให้เพื่อบูชาคุณความดี เช่น การทำบุญตักบาตร การให้อาหารให้เสื้อผ้าแก่พ่อแม่ปู่ย่า ตายาย ในวันตรุษสงกรานต์ การเสียภาษีให้แก่รัฐ เหล่านี้เป็นการให้ด้วยสำนึกถึงคุณความดี การให้ก็เป็นการปฏิบัติธรรมะเหมือนกัน อย่าลืมว่า ขอบข่ายของการให้พอถึงจุดหนึ่งเมื่อเราเป็นพวกเดียวกับเขาแล้ว หนักนิดเบาหน่อยก็ทนกันไปกลายเป็น “อภัยทาน” คือ การให้อภัยเมื่ออภัยกันได้ก็เข้าอกเข้าใจกัน ต่อมาก็กลายเป็น “ธรรมทาน” คือ จะพัฒนาไปจากจุดที่วัตถุทานแต่มาถึงจุดหนึ่ง สามารถว่ากล่าวตักเตือนกันได้ อย่างคนเฒ่าคนแก่ในท้องถิ่นชนบท ท่านสามารถจะดุด่าเด็กที่เหมือนกับลูกหลานของท่านได้เวลามีปัญหากรณีพิพาทอะไร ท่านผู้นี้ไปพูด บางทีก็เลิกแล้วต่อกันได้ นี่เพราะอะไร เพราะท่านผู้นี้ได้สร้างสมบารมีด้วยการสงเคราะห์ในเชิงวัตถุธรรมมาก่อน มีการให้อภัยในความผิดพลาดบกพร่อง อยู่ในฐานะที่ว่าตักเตือนกันได้ คนเรากว่าจะปรับตัวขึ้นมาอยู่ในจุดนี้ได้ก็ต้องใช้เวลาสร้างบารมีพอสมควร หลวงพ่อบางองค์ในต่างจังหวัด มีการมีงานภายในวัดตำรวจไม่ต้องมาตรวจการณ์ไม่ต้องมาทำอะไร หลวงพ่ออยู่องค์เดียวใครไม่กล้าทำอะไรหรอก จะไปก่อเรื่องก่อราวขึ้นไม่ได้ อย่างนี้หลวงพ่อต้องมีบารมีอยู่มากจนเด็ก ๆ เรียกหลวงปู่หมดแล้ว ฉะนั้นสมภารในต่างจังหวัดจึงจำเป็นจะต้องเป็นพระแก่ ๆ เพราะเป็นเรื่องของบารมีถ้าไม่มีบารมีเราทำงานไม่ได้อยู่เป็นหลวงปู่แล้วสามารถที่จะควบคุมอะไรใครก็ได้

2. ปิยวาจา เจรจาที่อ่อนหวาน ตรงกันข้ามกับคำหยาบ แต่ในเชิงปฏิบัติแล้ว ปิยวาจา คือ เจรจาถ้อยคำอันเป็นที่รัก วาจาเป็นที่รักผู้กล่าวด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อบุคคลอื่น ซึ่งบางครั้งอาจเป็นคำดุคำตักเตือนก็ได้ แต่ถ้าหากว่าพูดด้วยความรัก หวังดีปรารถนาดีถือว่าเป็นธรรมเครื่องสงเคราะห์กัน ถ้าหากอัธยาศัยเริ่มมีความรัก ความปรารถนาดีต่อไปจะกระจายตัวไปเอง คือ จะพูด คำสัตย์คำจริงเอง จะไม่ยุยงให้คนเหล่านั้นเขาแตกกัน เพราะรัก หวังดีต่อเขาจะพูดเฉพาะเรื่องที่มีประโยชน์มันก็จะกระจายตัวเอง เป็นวจีสุจริตครบทั้งสี่ แต่เริ่มที่ ปิยวาจา คือ วาจาอันเกิดจากใจที่มีความรักและหวังดี ปิยวาจาบางครั้งถ้อยคำอาจไม่ไพเราะ ไม่อ่อนหวาน หากพูดด้วยความปรารถนาดีหวังดียังอยู่ในขอบข่ายของปิยวาจา

3. อัตถจริยา ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่น จะเห็นว่ามีทั้งกายกรรมวจีกรรม มโนกรรม ทางกายกรรม ก็ช่วยเหลือขวนขวายในกิจการงาน อย่างในบ้านในเมืองเรา เราก็ช่วยเหลือกันไถนา มีกิจการอะไรก็ตาม เช่น ปลูกบ้านต่างจังหวัด บ้านหลังหนึ่งขนาด 2 – 3 ห้อง ปลูกไม่กี่วันก็เสร็จ เพราะเขาช่วยเหลือกัน นี้เรียกว่าประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ด้วยกันในทางกาย ช่วยเหลือกันขวนขวายกันในกิจการงานที่ชอบ ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์กันด้วยวาจา คือ พูดในทางที่เสริมสร้างความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แนะนำชี้แจงแสดงเหตุผลการกระทำบางอย่างต้องคิดใจเขาใจเรา เช่น อยู่ใกล้เคียงเพื่อนคนหนึ่งต้องการจะอ่านหนังสือเราเขย่าวิทยุเสียลั่น ไม่เป็นอัตถจริยา เพราะทำลายประโยชน์อีกฝ่ายหนึ่งที่เขาจะพึงได้ ข้อนี้ชั้นของวินัย มีวินัยบางข้อเสริมอัตถจริยา เช่น ภิกษุรูปหนึ่งกำลังท่องปาฏิโมกข์อยู่ เราไปชวนคุย เป็นการทำลายประโยชน์ท่านก็ปรับเป็นอาบัติปาจิตตีย์ นั้นคือ สอนให้ประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกัน เกื้อกูลกันในบางครั้งบางคราวเราไม่สามารถจะทำได้แต่อย่าถึงกับไปทำลายประโยชน์เขา เช่น เราช่วยเหลือเขาไม่ได้แต่อย่าถึงกับไปทำลายประโยชน์ของเขา อย่างนี้พออยู่กันภายในสังคมได้อย่าลืมว่า ตัวประโยชน์ที่มักจะพูดเพื่อประโยชน์เพื่อเกื้อกูลเพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย การกระทำอะไรต้องมุ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับการกระทำเหล่านั้น เมื่อเห็นว่าเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่คนอื่นก็กระทำ เช่น ช่วยสร้างสะพานบ้าง ชวนกันขุดถนนบ้าง ขุดลอกคูคลองบ้าง ล้วนเป็นคุณความดีที่เป็นจุดยึดเหนี่ยวทางใจให้คนอื่นเขาเกิดความนิยมนับถือ นี่เป็นอัตถจริยา คือ ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกัน ไม่ได้หมายความว่า กะเกณฑ์ให้คนใดคนหนึ่งประพฤติเพียงฝ่ายเดียว แต่ทุกคนก็ต้องประพฤติให้เป็นประโยชน์ต่อกัน

4. สมานัตตตา ความมีตนสม่ำเสมอ ไม่ถือตัว ได้แก่ การวางตนเหมาะสมแก่ฐานะที่ควรจะเป็นและที่ตนเป็น ไม่แสดงอาการขึ้น ๆ ลง ๆ 3 วันดี 4 วันร้าย กำหนดทิศทางลมไม่ค่อยถูก ว่าจะเอาอย่างไรกันแน่อีกอย่างหนึ่ง คือ ไม่ลืมตน เช่น เคยเป็นเพื่อนเป็นฝูงกันมา พอได้ดีหน่อยก็ลืมเพื่อนต้องแสดงอัธยาศัยไมตรีให้ปกติ แม้คนไม่ชอบพูดชอบคุยอะไรก็ต้องทักทายปราศรัย เรื่องที่ออกจะปฏิบัติยาก ดูนิทานเปรียบเทียบออกจะฟังง่าย บางเรื่องเป็นการยอมรับนับถือฐานะกันอย่างสหาย 3คน เป็นขอทาน คนหนึ่งราชรถมาเกย ได้เป็นพระราชา อีกคนหนึ่งคิดว่าเพื่อนเราเป็นพระราชา

ก็เบ่งแต่งตัวขอทานเข้าไป อันนี้เป็นการไม่ให้เกียรติ ไม่ยกย่องเพื่อนในฐานะที่ชอบที่ควร เพื่อนก็ให้เงินหน่อยหนึ่งแล้วไล่ออกจากเมืองไปเลย อีกคนหนึ่งแกถือว่าเพื่อนก็คือเพื่อน แต่ในที่ต่อสาธารณชนก็ต้องวางตัวให้ความเคารพนับถือตามสมควรแก่ฐานะของเพื่อน นี้คือเป็นหลักของสมานัตตตา วางตนเหมาะสมแก่ฐานะที่ตนเป็น ไม่ใช่ว่าพอมีสมานัตตตาแล้วสมภารจะลงเล่นกับลูกวัด คือ ต้องวางตนเหมาะสมกับฐานะ

อีกประการหนึ่งก็คือ ไม่ถือตัวเกินไป เวลาได้ดีไม่หลงตัว ลืมตน คางคกขึ้นวอ มะพร้าวตื่นตกยาจกตื่นมีขี้ข้าได้ดีที่โบราณพูดว่า คางคกขึ้นวอ คือ ถ้าทำอะไร ๆ มันเกิน ๆ ไป ก็เสียหลักของสมานัตตตาแทนที่คนจะเกิดความนับถือ กลับไม่พอใจชิงชังเอาได้ หลักทั้งสี่ประการนี้เป็นการปฏิบัติตัวของคน แต่ไม่ได้หมายความว่า กะเกณฑ์ให้คนใดคนหนึ่งเป็น ทุกฝ่ายต้องแสดงออกซึ่งอัธยาศัยเหล่านั้น เช่น เพื่อนกันก็ต้องเสมอต้นเสมอปลาย แสดงความเป็นกัลยาณมิตร แม้ในยามวิบัติ ก็ไม่ทอดทิ้งกัน หลักของสมานัตตตา คือ มีตนเสมอ แต่ต้องไม่วางตัวต่ำเกินไป เพื่อต้องการให้คนอื่นเขาเห็นว่าเราไม่ถือเนื้อถือตัว เล่นหัวจนไม่เป็นเวลา วางตัวสูงเกินไปก็เสีย

คุณธรรมทั้งสี่ประการนี้ มีในบุคคลใดก็ตาม จะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนไว้ได้ก่อให้เกิดความเคารพ ความรัก ความนับถือต่อกันและกัน เป็นเหมือนพาหนะที่จะนำพาคนไปสู่ความสุขความเจริญที่ต้องการได้เป็นจุดยึดเหนี่ยวทางใจ ภายในจากครอบครัวเป็นต้นไปจนถึงสังคมคนกลายเป็นพระเครื่อง 4 องค์ที่ก่อให้เกิดผลทางเมตตามหานิยม คงกระพันชาตรีและแคล้วคลาด แท้ ๆ ทั้งเป็นพุทธวิธีครองใจคน เป็นจุดที่ยึดเหนี่ยวน้ำใจคนไว้ได้

สิริวัฒน์ ศรีเครือดง (2551, หน้า 70) กล่าวว่า เครื่องสงเคราะห์ซึ่งกันและกันดังคำกล่าวที่ว่ายิ้มแย้มแจ่มใสตั้งในสนทนาเจรจาไพเราะสงเคราะห์เกื้อกูลและได้อธิบายในหัวข้อ “การสร้างมนุษยสัมพันธ์ตามแนวพระพุทธศาสนา : หลักธรรมสำหรับสั่งสอนสังคม” เพื่อให้มีมนุษย์สัมพันธ์มีความสุขดังนี้

1. ทาน การให้ปันสิ่งของของตนแก่ผู้อื่นถือเป็นหลักสำคัญเบื้องต้นเพราะการผูกใจกันนั้นต้องอาศัยหรือใช้การให้เป็นเบื้องต้นการให้เป็นการแสดงออกของไมตรีจิตของผู้ให้ผู้รับย่อมพอใจการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กันนั้นเป็นความอบอุ่นของชีวิต

2. ปิยะวาจา การเจรจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวานเป็นหลักปฏิบัติที่มีความสำคัญรองลงมา เพราะการให้อย่างเดียวยังไม่พอต่อการยึดเหนี่ยวน้ำใจจึงต้องใช้คำพูดที่ไพเราะช่วยยึดเหนี่ยวอีกด้วยอย่าพูดหยาบผรุสวาทให้ใช้คำพูดที่ไพเราะต่อกัน

3. อัตถจริยา ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวมจะทำให้เป็นคนน่ารักน่านับถือหมายความว่าเมื่อมีงานกิจใดที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวมต้องช่วยกันทำเอื้อเฟื้อช่วยทำธุรการงานของผู้อื่น เมื่อได้รับการร้องขอหรือต้องการความช่วยเหลือ

4. สมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตัวให้เข้ากันได้เสมอต้นเสมอปลายไม่ถือตัวร่วมสุขร่วมทุกข์กัน

โดยสรุปหลักสังคหวัตถุ 4 ว่าด้วยการครองคน เป็นธรรมยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้สามัคคีมีข้อธรรม 4 ข้อ ประกอบด้วย ทาน คือ การให้ ปิยวาจา คือ วาจาอันเป็นที่รักอัตถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์ สมานัตตตา คือ ความมีตนเสมอหรือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย

2.2.3 ความสำคัญของสังคหวัตถุ 4 ที่มีต่อการให้บริการ

การที่นำหลักสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้กับการให้บริการนั้น ก็เนื่องมาจากการองค์ประกอบของหลักธรรมนี้ ซึ่งประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา และสมานัตตา เป็นหัวใจสำคัญในการให้บริการเพื่อให้เกิดความพอใจของผู้มารับบริการ ซึ่งปัจจัยสำคัญก็คือพนักงานที่ต้องมีคุณธรรม 4 ประการ คือ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). 2550, หน้า 9)

1. ทาน การให้ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปันช่วยเหลือกัน หรือให้ความรู้แนะนำด้วยน้ำใจไมตรีจะช่วยผูกใจคนไว้ได้ การทำทานไม่สูญเปล่า ผู้ให้สิ่งที่น่าพอใจย่อมได้รับส่งที่ดีตอบแทน ดังพุทธพจน์ที่ว่า “มนาปทายีลภเต มนาปํ” อามิสทาน ให้สิ่งของแก่เพื่อนหรือผู้อื่นที่ด้อยกว่าในวันและเวลาอันสมควร ธรรมทานหรือวิทยาทาน การให้ธรรม การให้ความรู้และแนะนำสั่งสอนให้รู้ดีรู้ชั่วหรือการแนะนำให้รู้ศิลปวิทยาในการประกอบสัมมาชีพ ธรรมทานนั้นเป็นเลิศกว่าทานทั้งหลาย อามิสทานช่วยค้ำจุนชีวิตทำให้เขามีที่พึ่งอาศัย แต่ธรรมทานช่วยให้เขารู้จักพึงตนเองได้ต่อไป

2. ปิยวาจา หรือเปยวัชชะ ความเป็นผู้น่ารัก พูดอย่างรักกัน วาจาที่รัก คือ วาจาไพเราะอ่อนหวาน มีหางเสียง สมานสามัคคีซาบซึ้งใจ ทำให้เกิดไมตรีรักใคร่นับถือ จะเห็นได้ว่าการให้แต่เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถที่จะทำให้เป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของคนทั่วไปได้จึงต้องรู้จักปราศรัยให้ไพเราะนุ่มนวลน่าฟัง เมื่อฟังแล้วเกิดกำลังใจที่จะทำความดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เปรียบเสมือนน้ำทิพย์ชโลมใจประสานใจทุก ๆ ดวงให้เป็นดวงเดียวกัน

3. อัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ ทำประโยชน์แก่เขา หลักธรรมข้อนี้มุ่งสอนตน 2 ด้าน คือ การทำตนให้เป็นประโยชน์และการทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เป็นประโยชน์แก่สังคม เป็นต้น การทำตนให้เป็นประโยชน์ คือ ทำตนให้มีคุณค่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนเจริญด้วยความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม การทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ คือ เมื่อทำตนให้เป็นประโยชน์แล้วก็ต้องสร้างตนให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่นด้วยการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่นิ่งดูดาย มีน้ำใจไมตรีต่อกัน บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามสติกำลังความสามารถ

4. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ การทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะภาวะ บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมในเวลานั้น การวางตนให้สมกับฐานะที่ตนมีอยู่ในสังคมและทำอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลาย ให้ความ

เสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เสมอในสุขและทุกข์ ร่วมรับรู้ปัญหา และร่วมแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ

อนงค์นาฎ แก้วไพฑูรย์ (2554, หน้า 25) กล่าวว่า สังคหวัตถุ 4 อำนวยประโยชน์ที่มองเห็นได้เป็นรูปธรรม ดังตอไปนี้

1. ช่วยให้บุคคลดำรงตนอยู่ได้ในสังคมด้วยความสุข
2. เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สมานไมตรีระหว่างกัน
3. เป็นเครื่องส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ให้มีความเคารพนับถือกันตามสมควรแก่ฐานะ
4. เป็นเครื่องประสานองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคมให้คงรูปอยู่และดำเนินไปได้ด้วยดี
5. ช่วยส่งเสริมศีลธรรมและป้องกันความประพฤติที่เสื่อมเสียในสังคม

สรุปได้ว่า การให้บริการขององค์กรภาครัฐ มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมให้กับสังคมและผู้ที่มาใช้บริการ ต้องตระหนักอย่างยิ่งว่าผู้ที่มารับบริการนั้นมีความสำคัญมาก เมื่อมาใช้บริการแล้วต้องมีความประทับใจ หากนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนั้นหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ในการจัดทำบริการสาธารณะนั้น รัฐมีการมอบอำนาจให้เอกชนเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะแทนบางส่วนหรือทั้งหมด เอกชนไม่สามารถที่จะจัดทำบริการสาธารณะซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐได้ เว้นแต่รัฐตัดสินใจอนุมัติหรืออนุญาตให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ อย่างไรก็ตามการจัดทำบริการสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเอกชนในประเทศไทยมีจุดเริ่มต้นการช่วยเหลือจากเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ในอดีต จึงเป็นการเข้ามาช่วยงานของรัฐโดยปริยายซึ่งมิได้มีกฎหมายใดควบคุมการปฏิบัติงาน ปัจจุบันมีมูลนิธิกู้ภัยจำนวนมากเข้ามาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยที่ไม่มีขอบเขตของความช่วยเหลือทั้งที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของรัฐก็ดีหรืองานด้านอื่น ๆ ที่มิได้เกี่ยวข้องกับภารกิจรัฐก็ดี จึงจำเป็นต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายในการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

2.3.1 ความหมายของการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ความหมายของการช่วยเหลือผู้ประสบภัย พิจารณาได้จากนิยามความหมายของคำว่า สาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พุทธศักราช 2550 มาตรา 4 ได้นิยามคำว่า สาธารณภัย ไว้ดังนี้

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืชตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐและให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย (สำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย 2550, หน้า 8)

จากนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสาธารณภัย มีหลายประเภทแบ่งออกเป็นภัยอันเกิดจากธรรมชาติ ได้แก่ วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด โรคระบาด สึนามิ ภัยจากสัตว์ร้ายคุกคาม เป็นต้น และภัยอันเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ ภัยจากอัคคีภัย ภัยจากการคมนาคม อุบัติเหตุ ก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแต่ละประเภทจะแตกต่างกันออกไป

2.3.2 แนวคิดในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบริหารจัดการภัยพิบัติเป็นขั้นตอน คือ 1) การป้องกันและลดผลกระทบ 2) การเตรียมพร้อมรับภัย 3) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน 4) การจัดการหลังเกิดภัย โดยเน้นไปที่กระบวนดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในภาวะวิกฤติให้สามารถดำรงชีวิตในสภาวะปกติโดยเร็ว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้จัดวางระบบการบริหารจัดการในภาวะวิกฤติจากภัยพิบัติตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2549 ประกอบด้วย (สมยศ ณ นคร, 2552, หน้า 14-17)

1. การจัดตั้งศูนย์การเฉพาะกิจฯ และการประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ เตรียมรับสถานการณ์ เฝ้าระวัง ติดตาม และประเมินสถานการณ์ 24 ชั่วโมง ประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชนเพื่อเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้าน แจ้งเตือนภัยไปยังอำเภอ ท้องถิ่น และประชาชน ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ออกประกาศภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน ไม่เกิน 7 วัน นับแต่วันที่ช่วยเหลือ หากภัยยังไม่ยุติให้ระบุในประกาศว่า ภัยพิบัติกรณี ฉุกเฉินยังไม่ยุติ และเมื่อภัยยุติให้ประกาศวันสิ้นสุดของภัย จัดเตรียมบุคลากรและสถานที่จัดตั้งศูนย์อำนวยการฯ เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุยานพาหนะ

2. การอพยพหนีภัย การอพยพหนีภัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การอพยพหนีภัยแบบทันทีเป็นแบบทันที จากผลของภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบทันทีโดยไม่มีเวลาเตรียมการใด ๆ โดยเฉพาะการเตือนภัย เช่น แผ่นดินไหว อุบัติเหตุจากสารพิษ เครื่องบินตก ไฟไหม้ และการอพยพ

หนีภัยแบบมีเวลาเตือนเป็นผลมาจากภัยพิบัติที่ชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยยังคงมีเวลาในการเตรียมตัวหรือเตือนภัยก่อนที่ภัยจะมาถึง เช่น อุทกภัย พายุโซนร้อน พายุคลื่นฯ

3. การค้นหาและกู้ภัย หลักปฏิบัติที่สำคัญในการค้นหาและกู้ภัย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติการกู้ภัย ความปลอดภัยของผู้ประสบภัยความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการกู้ภัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการค้นหาและกู้ภัย เช่น อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจท้องที่/ตำรวจทางหลวง/ตำรวจน้ำ สถานีอนามัย /โรงพยาบาลพื้นที่มีการประเมินสถานการณ์ ณ จุดเกิดเหตุด้วยการประเมินตนเอง การประเมินผู้ร่วมงานให้มีความปลอดภัย การประเมินผู้ประสบภัยถึงการรับอันตรายเพิ่มขึ้น การประเมินผู้เสียชีวิตจากการที่มีสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งอื่นใดเข้าไปเคลื่อนย้าย รบกวน ทำลาย หลักฐาน การประเมินผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ได้รับอันตราย การค้นหาผู้ประสบภัยและการช่วยชีวิต โดยมีเครื่องมือและอุปกรณ์การกู้ภัยการจัดตั้งหน่วยค้นหาและกู้ภัย

4. การประเมินความเสียหายการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐาน การประเมินความเสียหายและการประเมินความต้องการช่วยเหลือจากภัยพิบัติเป็นกระบวนการ รวบรวมข้อมูล สถิติและผลกระทบต่อชีวิตคน เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเพื่อจะเสนอแนวทางการบูรณะ ฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดขึ้น มีลำดับขั้นตอนการทำงาน ก่อนเกิดภัยพิบัติขณะเกิดภัยพิบัติและหลังเกิดภัยพิบัติ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำแนกได้เป็น 3 ช่วง คือ

1. การช่วยเหลือก่อนเกิดภัย
    - 1.1 การกำหนดพื้นที่เสี่ยงภัย การกำหนดพื้นที่ปลอดภัย
    - 1.2 การเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ
    - 1.3 การกำหนดเส้นทางอพยพการวางแผนกำหนดขั้นตอน วิธีการอพยพ
    - 1.4 ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบแจ้งเตือนภัย
    - 1.5 การจัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์
    - 1.6 การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาภัย
    - 1.7 การเตรียมการเกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค
    - 1.8 การจัดประชุม อบรมให้ความรู้ในการอพยพ และการช่วยเหลือตนเอง
    - 1.9 การจัดให้มีการฝึกซ้อมตามขั้นตอนการอพยพ
    - 1.10 การเฝ้าระวังภัยพิบัติอื่น ๆ
2. การช่วยเหลือขณะเกิดภัย
    - 2.1 การแจ้งเตือนภัยพิบัติ
    - 2.2 การอพยพ การจัดระเบียบสถานที่อพยพ

2.3 การให้ความช่วยเหลือของเทศบาล อบต. อำเภอจังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

2.4 การสำรวจข้อมูลผู้ประสบภัย พื้นที่ประสบภัย บ้านเรือนที่ประสบภัย สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย

2.5 การดูแลความปลอดภัยของพื้นที่ประสบภัยและใกล้เคียง

2.6 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้อพยพ การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ การประกอบเลี้ยงแก่ผู้ประสบภัยและผู้เข้าให้การช่วยเหลือ

2.7 ระบบการติดต่อสื่อสาร

2.8 การแจ้งความเคลื่อนไหวของสถานการณ์

3. การช่วยเหลือภายหลังภัยผ่านพ้นไปแล้ว

3.1 การอพยพกลับ

3.2 การสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติ

3.3 การบูรณะฟื้นฟูสภาพจิตใจ ฟื้นฟูอาชีพ ฟื้นฟูสิ่งสาธารณประโยชน์ การจัดทำแผนฟื้นฟู

3.4 การติดตามช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3.5 การติดตามประเมินผล

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหอการค้าจังหวัด

2.4.1 ความเป็นมาของหอการค้า

การจัดตั้งหอการค้าในต่างประเทศครั้งแรก คือ หอการค้าเมืองมาแซล ประเทศฝรั่งเศส เป็นหอการค้าที่จัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกของโลก โดยได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 14 สาเหตุเนื่องมาจากในคริสต์ศตวรรษที่ 14 ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปพยายามที่จะแสวงหาอาณานิคมเพื่อขยายอำนาจทางเศรษฐกิจของตน พวกพ่อค้าต่าง ๆ ซึ่งได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากอาณานิคมไม่ต้องการให้ใครมาแย่งชิงผลประโยชน์ จึงได้จัดตั้งหอการค้าเพื่อโน้มน้าวให้รัฐบาลปฏิบัติตามความต้องการของพวกตน และคอยช่วยเหลือรัฐบาลในด้านการแสวงหาอาณานิคม เพื่อขยายตลาดของพวกตนด้วย หอการค้าจึงเป็นศูนย์รวมข้อสนเทศทางการค้าของฝ่ายเอกชนที่มีความใกล้ชิดกับรัฐบาลฝรั่งเศส แต่ในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งหอการค้ายังไม่ได้รับความสนใจจากชาวเมืองมาแซลเท่าใดนัก ต่อมาเมื่อพ่อค้าชาวเมืองมาแซลเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่ง ในปี ค.ศ. 1700 ได้มีผู้คิดก่อตั้งหอการค้าขึ้นตามเมืองต่างๆ ในประเทศฝรั่งเศสมากยิ่งขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1783 ประเทศอังกฤษได้จัดตั้งหอการค้าขึ้นที่เมืองกลาสโกว์ขึ้นเป็นแห่งแรก และจัดตั้งหอการค้าเอดินเบริร์ก ขึ้นในปี ค.ศ. 1785 และหอการค้ากรุงลอนดอน ตามลำดับหลังจากนั้นประเทศต่างๆ ในยุโรปต่างก็ได้จัดตั้งหอการค้าของตนเองขึ้นเช่นเดียวกัน เกือบทั่วทวีปยุโรป และได้ขยายออกไปทั่วโลกจนในปัจจุบันมี

หอการค้าอยู่ทั่วโลกจำนวนมาก สำหรับหอการค้าในทวีปเอเชีย เริ่มมีขึ้นในประเทศญี่ปุ่นเป็นลำดับแรก ซึ่งตั้งขึ้นที่เมืองโตเกียว เมื่อปี ค.ศ. 1792 และต่อมาได้ขยายไปตั้งตามเมืองสำคัญต่างๆ เพิ่มมากขึ้น (อมร วงศ์สุรวัฒน์, 2542, หน้า 1)

การจัดตั้งหอการค้าในประเทศได้ริเริ่มจัดตั้งขึ้นเนื่องมีกลุ่มพ่อค้าปรึกษาหารือกันว่า ในประเทศๆ ทั่วโลกจะมีหอการค้าเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ประสานและอำนวยประโยชน์แก่พ่อค้านักธุรกิจและประชาชนในชุมชนธุรกิจนั้น ๆ เช่นเดียวกัน ในประเทศไทยก็มีพ่อค้าชาวไทยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้อยากที่จะรวบรวมพ่อค้านักธุรกิจไทยให้เป็นปึกแผ่น เพื่อเป็นองค์กรกลางในการเป็นตัวแทน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ และเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับภาครัฐ ดังนั้นกลุ่มพ่อค้าดังกล่าว จึงได้ตกลงจัดตั้งหอการค้าขึ้น โดยจดทะเบียนเป็นหอการค้าขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2476 โดยใช้ชื่อว่า “หอการค้าไทย” เพื่อเป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบการ นักธุรกิจในวิสาหกิจสาขาต่างๆ และเป็นองค์กรกลางของภาค เอกชนทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2509 ก่อนที่รัฐบาลประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน จึงได้มีการจัดทำโครงสร้างขึ้นใหม่ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของภาคเอกชนให้สามารถร่วมมือกับภาครัฐบาลในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ และได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันภาคเอกชนขึ้น เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509” (อมร วงศ์สุรวัฒน์, 2542, หน้า 2)

2.4.2 ความหมายของหอการค้า

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 (2559, หน้า 1) ได้ให้ความหมายคำว่า “หอการค้า” ว่าหมายถึง สถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน

อมร วงศ์สุรวัฒน์ (2542, หน้า 1) ได้กล่าวว่า หอการค้า ในความหมายทั่วไป หมายถึง สถาบันหรือองค์กรที่รวมของพ่อค้าและนักธุรกิจผู้ประกอบการเพื่อช่วยส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ของผู้เป็นสมาชิก มีหน้าที่ความรับผิดชอบและมีบทบาทในการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมการค้า การเกษตร การอุตสาหกรรม การลงทุน และการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางธุรกิจภายในประเทศ จึงนับได้ว่าหอการค้าเป็นสถาบันของภาคเอกชนที่มีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติโดยตรง

สรุปได้ว่า หอการค้า หมายถึง สถาบันหรือองค์กรเอกชนที่รวมกลุ่มบุคคลจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ของผู้เป็นสมาชิกในด้านการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน

หรือเศรษฐกิจ โดยมิใช่เป็นการแสวงผลกำไรหรือหารายได้มาแบ่งปันกัน หอการค้ามีสถานภาพทางกฎหมายเป็น “นิติบุคคล”

2.4.3 การแบ่งประเภทของหอการค้า

สำหรับหอการค้านั้น ตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 มาตรา 6 ได้แบ่งประเภทของหอการค้าออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509, 2559)

1) หอการค้าจังหวัด มีได้จังหวัดละหนึ่งแห่งเท่านั้น ได้จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกที่จังหวัดเชียงรายและชลบุรี และปัจจุบันนี้ได้จัดตั้งครบในทุกจังหวัดแล้ว รวม 72 จังหวัด การดำเนินงานของหอการค้าจังหวัดส่วนใหญ่โดยทั่วไปแล้วจะมีเป้าหมายหรือทิศทางในการทำงานตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับของหอการค้าแต่ละแห่ง ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกันขึ้นอยู่กับรูปแบบและวิธีการทำงานของแต่ละองค์กรหอการค้าแต่ละจังหวัด เนื่องจากการกำเนิดขึ้นของหอการค้าจังหวัดในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน บางแห่งมีพัฒนาการมาจากกลุ่มชมรม หรือองค์กรในรูปลักษณะต่าง ๆ ของนักธุรกิจท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลสะท้อนไปถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรในเรื่องต่าง ๆ ด้วย และในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าภาคเอกชนในระดับภูมิภาคเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ภาคเอกชนดังกล่าวก็คือ หอการค้าจังหวัดนั่นเอง เพราะเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากภาคเอกชนทุกสาขาอาชีพในแต่ละจังหวัด ปัจจุบันหอการค้าจังหวัดทุกแห่งต้องเป็นสมาชิกหอการค้าไทย ตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 มาตรา 20

2) หอการค้าไทย มีได้เพียงแห่งเดียวที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น ได้ริเริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2476 ช่วงดังกล่าวมีการดำเนินงานในรูปของสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 แล้ว ได้โอนบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนสิทธิหน้าที่ทั้งหมดมาเป็นของหอการค้าไทยตามกฎหมายใหม่ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2509 จากการหอการค้าไทยมีสมาชิกประกอบด้วยหอการค้าจังหวัดทั่วประเทศ จึงเปรียบเสมือนเป็นศูนย์กลางของหอการค้าจังหวัดจะอำนวยประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจการแก่สมาชิกโดยตรงทั้งในด้านการเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการติดต่อ ประสานงาน และเป็นปากเสียงให้แก่ผู้ประกอบการด้านการค้า และยังเป็นองค์กรกลางในการประสานงานระหว่างภาครัฐบาล และเอกชนที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากหอการค้าไทยมีผู้แทนระดับสูงได้ร่วมอยู่ในคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ระดับชาติ ซึ่งมีส่วนในการนำเสนอและผลักดันข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของบรรดาสมาชิกให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรมถือว่าเป็นการทำหน้าที่และมีบทบาทในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกโดยแท้

3) หอการค้าต่างประเทศ เป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย เพื่อเป็นแกนกลางในการดูแลรักษาผลประโยชน์ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางด้านการค้าระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจระหว่างสองประเทศที่มีการติดต่อค้าขายกัน ชาวยุโรป

เป็นกลุ่มแรกที่เข้ามาจัดตั้งหอการค้าขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2441 โดยใช้ชื่อว่า “หอการค้ากรุงเทพ” และในช่วงต่อมาก็ได้มีการจัดตั้งหอการค้าต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง ให้ทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ โดยมีคณะกรรมการของหอการค้าต่างประเทศที่มีอยู่ในประเทศไทยดำเนินงานเชื่อมโยงในการทำสัญญาทางการค้าระหว่างนักธุรกิจของไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนช่วยเหลือทางด้านการตลาดโดยการให้ข่าวสารข้อมูลความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เกี่ยวกับภาวการณ์ค้า หรือภาวการณ์ตลาดเกี่ยวข้องกับนักธุรกิจในประเทศไทย ตลอดจนการรวบรวมและแจ้งข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรมและสถานะทางเงินแก่สมาชิก หรือผู้ประกอบการธุรกิจการค้าในประเทศต่างประเทศ

4) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นสถาบันทางการค้าภาคเอกชนที่มีความ สำคัญที่สุดที่มีอยู่ในประเทศไทย เนื่องจากเป็นที่รวมของบรรดาหอการค้า สมาคมการค้า และบริษัทการค้าใหญ่ ๆ ในประเทศไทยไว้เกือบทั้งหมด หากพิจารณาจากพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 มาตรา 15 ซึ่งระบุว่า “หอการค้าไทย หอการค้าต่างประเทศ สมาคมการค้า รัฐวิสาหกิจ อาจรวมกันจัดตั้งขึ้นเป็นสภาหอค้าแห่งประเทศไทยได้” แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลมีเจตนาให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นศูนย์กลางของธุรกิจการค้าทุกสาขา และของทุกชาติทุกภาษาที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งพิจารณาได้จากลักษณะโครงสร้างและองค์ประกอบของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

2.4.4 วัตถุประสงค์ของสภาหอการค้า มีดังนี้

พัชรินทร์ อินทรทัต (2553, หน้า 23-24) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของสภาหอการค้าไว้ดังนี้

1) ร่วมมือกับหอการค้า สมาคมการค้า รัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ในการส่งเสริมและจัดระเบียบการค้า

2) ให้คำปรึกษาข้อเท็จจริง และให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลเกี่ยวกับการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน ภาษีอากร และการอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ

3) เสริมสร้างความสัมพันธ์ไมตรีทางการค้ากับต่างประเทศ

4) ศึกษา สำรวจ และวิจัยเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนการรวบรวมสถิติ และเผยแพร่ข่าวสารการค้า

5) ให้การศึกษาอบรม ให้ความรู้และความชำนาญในด้านการค้าอุตสหกรรม เกษตรกรรม และอื่น ๆ

6) กำหนดมาตรฐานสินค้า ตลอดจนการแสดงจำนวน ปริมาณ น้ำหนักบนหีบห่อ หรือภาชนะที่บรรจุ

7) ประสานงานระหว่างผู้ประกอบวิสาหกิจด้วยกันเอง ระหว่างผู้ประกอบวิสาหกิจกับทางราชการ และระหว่างผู้ประกอบวิสาหกิจกับผู้บริโภค

8) ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่พ่อค้า ผู้ประกอบอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และวิสาหกิจอื่น ๆ ตามความสามารถและโอกาสที่จะอำนวย

9) รักษาผลประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมของพ่อค้า ผู้ประกอบอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และวิสาหกิจอื่น ๆ

10) ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เพื่อระงับข้อพิพาททางการค้า

11) ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบวิสาหกิจทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินและเศรษฐกิจ

12) ส่งเสริมฐานะ และรักษาเกียรติของผู้ประกอบวิสาหกิจในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินและเศรษฐกิจ

13) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือตามที่ราชการมอบหมาย หรือตามที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเห็นสมควร และไม่ขัดต่อมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509

2.4.5 วัตถุประสงค์ของหอการค้าจังหวัด

พัชรินทร์ อินทรทัต (2553, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหอการค้าจังหวัดไว้ดังนี้

หอการค้าเป็นที่รวมของนักธุรกิจ และผู้ประกอบวิชาชีพสาขาต่าง ๆ อาสาสมัครมาร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัด

สมาชิกของหอการค้า ได้แก่ นักธุรกิจ องค์กร สมาคม และบุคคลที่มีความปรารถนาในการสร้างบรรยากาศของจังหวัดให้ดียิ่งขึ้น ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งทุกคนที่เข้ามาเป็นสมาชิกมีความเข้าใจอย่างดียิ่งถึงการร่วมมือกันทำงาน เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมย่อมมีประสิทธิภาพและการยอมรับดีกว่าที่จะทำอะไรคนเดียว

ในการที่จะดำเนินการให้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่วางไว้ หอการค้าจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้ (อมร วงศ์สุรวัฒน์. 2542, หน้า 32)

1) ดำเนินการให้ธุรกิจมั่นคงและเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ

2) สร้างงานในจังหวัด

3) กระตุ้นให้มีการพัฒนาอย่างเป็นระเบียบทุก ๆ ด้าน

4) รักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของจังหวัด

5) ส่งเสริมให้ธุรกิจการค้าอยู่ในการแข่งขัน

หอการค้าเป็นผู้ที่จะต้องกำหนดวิธีการให้ธุรกิจทั้งหลายประสานกันได้อย่างดี เพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย กิจกรรมของหอการค้าที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

การพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ การสร้างงาน การให้บริการข่าวสารแก่สมาชิกการส่งเสริมการค้าขายรายย่อย หาธุรกิจ และอุตสาหกรรมใหม่เข้ามาดำเนินการ ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวและการประชุมระดับชาติ

การพัฒนาชุมชน วางแผนพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ย่านขายของพื้นเมือง การจัดระบบขนส่งในเมือง และการจัดงานวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นต้น

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จัดบรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและเศรษฐกิจจัดการฝึกอบรมความสัมพันธ์กับราชการ สร้างข่ายการสื่อความเรื่องธุรกิจและเรื่องต่าง ๆ ของจังหวัดที่สำคัญให้ทราบทุกระดับตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัดและรัฐบาล ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจกระบวนการทางรัฐ สภาพและการแข่งขันเสรี ส่งเสริมโครงการพัฒนาผู้บริโภค และศึกษาภาวะเศรษฐกิจของจังหวัด

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หอการค้าที่จะแบ่งวัตถุประสงค์ออกเป็นส่วนต่าง ๆ เพื่อที่จะได้จัดตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการและรับผิดชอบเป็นส่วน ๆ

2.4.6 บทบาทของหอการค้าจังหวัดในปัจจุบัน

หอการค้าจังหวัดเป็นสถาบันนิติบุคคลตามกฎหมาย มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของจังหวัด เป็นแกนกลางที่สำคัญของนักธุรกิจในจังหวัด เป็นที่รวมของผู้ประกอบวิสาหกิจต่าง ๆ ได้แก่ การค้า อุตสาหกรรม การเงิน และเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นตัวแทนที่มีบทบาทในการเจรจาต่อรองทำความตกลงทางการค้า อันเป็นการรักษาประโยชน์ทางการค้าร่วมกันของจังหวัด และมีหน้าที่ส่งเสริมในภาควิชาการเกี่ยวกับการค้าให้พ่อค้าในจังหวัด ตลอดจนเผยแพร่แลกเปลี่ยนทัศนะในด้านเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เกิดความสามัคคีและความเข้าใจอันดีต่อกัน เกิดความสำนึกในคุณค่าของตัวเองที่มีต่อสังคม ลดความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยเสียสละให้ส่วนรวม ซึ่งเป็นพื้นฐานอันหนึ่งของความเจริญก้าวหน้าก่อให้เกิดความมั่นคงในชาติ หอการค้าจังหวัด เป็นองค์กรสำคัญของสถาบันธุรกิจเอกชน สามารถแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีส่วนช่วยในการเป็นแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจระดับจังหวัด และมีบทบาทในการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นและจังหวัด ตลอดจนอำนวยประโยชน์ให้แก่สมาชิกของหอการค้าจังหวัดได้ ดังนั้นบทบาทของหอการค้าจังหวัดที่สำคัญ จึงสรุปได้ดังนี้ (กาญจนา ชัยนาม, 2557, หน้า 65-66)

1. บทบาทในการปรับปรุง (Improve) แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการค้าในส่วนรวมของจังหวัด หรือท้องถิ่น

2. บทบาทในการส่งเสริม (Promote) เพื่อที่จะให้การค้าขายของท้องถิ่นนั้น หรือจังหวัดนั้น

3. บทบาทในการรักษาผลประโยชน์ (Protect) ทางการค้าของสมาชิกและผลประโยชน์โดยส่วนรวมของจังหวัด

4. บทบาทในการพัฒนา (Development) โดยการศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด ในรูปแบบที่จะอำนวยประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ซึ่งจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ

นอกจากนั้นบทบาทของหอการค้าจังหวัดในปัจจุบันเป็นที่คาดหวังจากสังคม และ ส่วนราชการมากขึ้น นอกจากการให้บริการสมาชิกและมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดแล้ว ยังต้องการให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดในมิติอื่นอีก ทั้งด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม โดยการประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับอันเป็นการขยายบทบาทของหอการค้าฯ ที่กว้างขวางขึ้น เนื่องจากในปัจจุบัน เกือบทุกปัญหามีการเชื่อมโยงกันในหลายภาคส่วน

ฐิติรัตน์ ทองดวง (2553, หน้า 13-14) ได้สรุปบทบาทของหอการค้าโดยทั่วไปไว้ดังนี้

1. บทบาทต่อสมาชิก ประกอบด้วย

1.1 ส่งเสริมการขาย มีดังนี้

1.1.1 มีการจัดแสดงสินค้า เช่น การเข้าร่วมโครงการศิลปาชีพพิเศษ การจัดงานนิทรรศการทางการค้า

1.1.2 กำหนดและรับรองคุณภาพ และมาตรฐานของสินค้า ออกเอกสารหรือหนังสือรับรองทางการค้า เข้าร่วมเป็นตัวแทนการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้า และร่วมมือการค้ากับต่างประเทศ ตลอดจนจัดทำข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

1.2 พัฒนาระบบบริหารและการตลาด หอการค้าจะทำหน้าที่วิเคราะห์ วิจัย วางแผน ขั้นตอนการบริหารและโครงสร้างทางการตลาด เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินธุรกิจให้แก่สมาชิก หรือวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ข้อคิดเห็นและนำเสนอต่อรัฐบาลอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกและสังคมโดยส่วนรวม

1.3 แก้ไขปัญหาอุปสรรคให้แก่สมาชิก มีดังนี้

1.3.1 ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสมาชิก

1.3.2 ประสานงานให้กับสมาชิกและองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐบาล และเอกชน เพื่อแนะนำ แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่เป็นธรรมและอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ

1.3.3 เป็นตัวแทนของสมาชิกในการเสนอให้ออกกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เป็นประโยชน์ในทางส่งเสริมการค้าและการประกอบอาชีพของส่วนรวมโดยผ่านทางคณะกรรมการที่รัฐจัดขึ้น

1.4 ให้ข้อมูลข่าวสารทางการตลาด ให้เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกประเทศทั้งทางด้านการตลาด แหล่งวัตถุดิบ การร่วมทุน ตลอดจนความเคลื่อนไหวของราคาสินค้า วัตถุดิบ ภาวะการเงิน-การคลังของประเทศ และแนวโน้มทางเศรษฐกิจโดยทั่วไป ช่วยให้สมาชิกเป็นผู้มีหูตากว้างไกล รอบรู้ถึงความเคลื่อนไหวของภาวะการค้า การตลาด อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกัน โดยเฉพาะการประสานงานระหว่างหอการค้ากับหน่วยงานของรัฐบาล

1.5 ให้ความช่วยเหลือสมาชิกในด้านอื่น ๆ เป็นที่พึ่งพิงของสมาชิกทางด้านการเงินการตลาด ให้คำปรึกษาและความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย

2. บทบาทต่อส่วนรวม ประกอบด้วย

2.1 ระดับท้องถิ่น หอการค้าที่มีบทบาทเป็นอย่างมากในระดับท้องถิ่นก็คือ หอการค้าจังหวัด ซึ่งเป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบวิสาหกิจ หรือนักธุรกิจเอกชนในจังหวัดนั้น ๆ ดำเนินงานในรูปสถาบันมีสภาพเป็นนิติบุคคลที่สามารถระดมทรัพยากรบุคคล เครื่องมือ มาตรการต่าง ๆ พร้อมทั้งประสานงานส่วนกลาง เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในท้องถิ่น รวมทั้งรักษาผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นด้วย เป็นสถาบันเอกชนที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการกระจายรายได้และยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน

2.2 ระดับประเทศ นอกจากหอการค้าต่างประเทศที่จะมีบทบาทในระดับประเทศแล้ว หอการค้าจังหวัดก็สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของภาครัฐได้ โดยเสนอโครงการทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่จะทำให้จังหวัดหรือท้องถิ่นของตนเองมีความเจริญก้าวหน้า หรือเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในจังหวัดหรือท้องถิ่นผ่านทาง กรอ. จังหวัด เพื่อพิจารณาหาแนวทางดำเนินการให้ลุล่วงไป เมื่อท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า ย่อมส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวม

2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

2.5.1 ข้อมูลทั่วไป

หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ถนนเทวาภิบาล อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 0-4351-5004 เวลาทำการ วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08:30-16:30 น. โดยมีบุคลากร ดังนี้ (หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด. 2566, หน้า 16)

1. นายเรืองศักดิ์ รัตนโภคาสถิต ประธานหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด
2. นางดุจเดือน สมัครการ รองประธานหอการค้าฯ
3. นายมงคล โอสายไทย เลขาธิการหอการค้าฯ
4. น.ส.สุภาภรณ์ ชาญวกุล รองเลขาธิการหอการค้าฯ
5. นางอัมภา รัตนสวนจิก ปฏิคมหอการค้าฯ
6. นายศราวุฒิ สวัสดิผล สมาชิกหอการค้าฯ
7. น.ส.เรืองนรี เวียงอินทร์ ผู้จัดการหอการค้าฯ

2.5.2 วิสัยทัศน์และพันธกิจของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด

1) วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรเอกชนที่เข้มแข็ง สามัคคี มุ่งพัฒนาการค้าการลงทุน เสริมสร้างเศรษฐกิจ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่มั่นคง

2) พันธกิจ

2.1) สร้างความเข้มแข็งและความสามัคคีของสมาชิกหอการค้า เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในองค์กร

2.2) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสมาชิกหอการค้ารวมถึงทรัพยากรบุคคลในด้านการค้าการลงทุน ให้เกิดความก้าวหน้าและพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.3) เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนของผู้ประกอบการและสมาชิกหอการค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

2.4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกหอการค้า เชื่อมโยงการทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด

2.5) ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมของผู้ประกอบการ และสร้างความรับผิดชอบทางสังคมเชิงบรรษัท เพื่อให้เกิดคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกหอการค้าและสังคม

3) จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้พันธกิจของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด มีความเป็นไปได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1) ด้านเศรษฐกิจและการค้าการลงทุน

3.1.1) เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงวิสาหกิจชุมชน ให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ สร้างความเชื่อมั่นด้านการลงทุน เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน

3.1.2) สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด

3.2) ด้านการส่งเสริมบทบาทหอการค้า

3.2.1) เพื่อสร้างความสามัคคี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีให้เกิดในองค์กร และเชื่อมโยงการทำงานเข้ากับทุกภาคีเครือข่าย ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม

3.2.2) มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัด และหอการค้าไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

3.3) ด้านสังคม

สร้างความรับผิดชอบทางสังคมเชิงบรรษัทภิบาล เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดต่อชุมชนและสังคม

4) ยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด จะดำเนินการตามยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

4.1) ด้านผู้ประกอบการและสมาชิก สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านการค้าการลงทุน แก่ผู้ประกอบการและสมาชิก เพื่อเสริมสร้างให้เกิด ความมั่นคงและยั่งยืนในการประกอบธุรกิจสืบไป

4.2) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ร่วมมือกับองค์กรด้านการศึกษาและการวิจัย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ เพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการและสมาชิกในการแข่งขันและพัฒนาธุรกิจ

4.3) ด้านการบริหารจัดการบริหารทรัพยากร รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรและสังคม

4.4) ด้านการมีส่วนร่วม ร่วมขับเคลื่อนและพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัดและหอการค้าไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสร้างความรับผิดชอบทางสังคม เชิงบรรษัทภิบาล ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมอัน สร้างสร้างสรรค์อนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมอันดีงาม เกิดประโยชน์อันสูงสุดคนจนและสังคม

2.5.3 ข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด

หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด จัดตั้งตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานทะเบียนการค้าประจำจังหวัดร้อยเอ็ด (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด)

เนื่องจากข้อบังคับฉบับเดิมที่จดทะเบียนไว้ มีความไม่เหมาะสมหลายประการที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2564 จึงมีมติให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยยกเลิกข้อบังคับฉบับเดิมแล้วใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทน

หมวดที่ 1 เรื่องทั่วไป

ข้อ 1 หอการค้านี้มีชื่อว่า หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด เขียนชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า THE ROI ET CHAMBER OF COMMERCE

ข้อ 2 สำนักงานหอการค้า ตั้งเลขที่ 555 หมู่ 17 ถนนเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

ข้อ 3 ตราของหอการค้า มีเครื่องหมายเป็นรูปอาร์มโค้งแหลมทางปลาย มีรูปเรือสำเภากางใบอยู่กลางทะเล ขอบนอกด้านซ้าย มีข้อความเป็นภาษาไทยว่า หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ขอบด้านขวา เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า THE ROI ET CHAMBER OF COMMERCE

ข้อ 4 วัตถุประสงค์ของหอการค้า

4.1 ส่งเสริมการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป

4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป รวมทั้งเก็บรวบรวมสถิติตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าว

4.3 ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า จัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้งรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

4.4 วางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบ หรือรับรองมาตรฐานสินค้า

4.5 จัดตั้งและดำเนินการสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า รวมทั้งการจัดงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ

4.6 เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า

4.7 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิก รวมทั้งสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่

4.8 รับปรึกษาและให้ข้อแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป รวมทั้งช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

4.9 ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่หอการค้าไทย และรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

4.10 ประสานงานในทางการค้าและการลงทุนระหว่างผู้ประกอบการกับทางราชการ

4.11 ทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

4.12 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า

4.13 เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการกุศล และสาธารณะสงเคราะห์

4.14 ไม่ประกอบกิจการค้าหรือไม่ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามัคคีของสถาบันหรือความเป็นกลางทางการเมือง

ข้อ 5 ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าบำรุงสมาชิกหอการค้า

5.1 สมาชิกสามัญ ต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า คนละ 500 บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) และค่าบำรุงสมาชิกปีละไม่เกิน 1,000 บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน)

5.2 สมาชิกวิสามัญ ต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า คนละ 500 บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) และค่าบำรุงสมาชิกปีละไม่เกิน 600 บาท (หกร้อยบาทถ้วน)

5.3 สมาชิกสมทบ ต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า คนละ 500 บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน) และค่าบำรุงสมาชิกปีละ ไม่เกิน 300 บาท (สามร้อยบาทถ้วน)

5.4 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า หรือค่าบำรุงอย่างใดทั้งสิ้น

ข้อ 6 ระเบียบปฏิบัติ หรือข้อกำหนดใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับโดยอนุโลมการลงมติของคณะกรรมการ หรือมติของที่ประชุมใหญ่ หากฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ หรือฝ่าฝืนกฎหมายใด ๆ ให้ถือว่า มตินั้นใช้บังคับมิได้ ซึ่งสมาชิกมีสิทธิ์ร้องขอ ให้นายทะเบียนเพิกถอนมตินั้นได้ หากมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา แต่กรณีเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนให้ประธานเป็นผู้วินิจฉัย แล้วรีบนำเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาโดยเร็ว

หมวดที่ 2 สมาชิก

ข้อ 7 สมาชิกของหอการค้า แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

7.1 สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ หรือเป็นสมาคมการค้า รัฐวิสาหกิจ กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ด

7.2 สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ ผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกสามัญ แต่ไม่ประสงค์เป็นสมาชิกสามัญ

7.3 สมาชิกสมทบ ได้แก่ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ที่ประกอบวิสาหกิจตามข้อ 7.1 หรือสมาคมการค้าที่มีสมาชิก ซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด หรือต้องเป็นรัฐวิสาหกิจหรือสหกรณ์ ที่มิได้มีสัญชาติไทย ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ด หรือสมาชิกสามัญที่ไม่ได้ชำระค่าบำรุงสมาชิกเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน

7.4 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเป็นผู้ที่มีอุปการะคุณแก่หอการค้าซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ด และคณะกรรมการมีมติให้เชิญมาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

ข้อ 8 คุณสมบัติของสมาชิก นอกจากคุณสมบัติตามข้อ 7 แล้ว สมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังนี้

8.1 กรณีเป็นบุคคลธรรมดาต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะมีความประพฤติดี มีฐานะมั่นคงพอสมควรไม่เป็นโรคน่ารังเกียจ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย บุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ หรือเคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาก่อน ยกเว้นความผิดลหุโทษ หรือความผิดซึ่งกระทำโดยประมาท

8.2. กรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีฐานะมั่นคงไม่เป็นบุคคลล้มละลายสำหรับผู้แทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติตามความในข้อ 8.1

ข้อ 9 การสมัครเข้าเป็นสมาชิกหอการค้า

9.1 ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกหอการค้า ต้องยื่นความจำนงต่อเลขาธิการหอการค้าโดยมีสมาชิกสามัญรับรอง 2 คน และให้เลขาธิการนำใบสมัครเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป แล้วแจ้งผลให้ผู้สมัครทราบโดยเร็ว

9.2 สมาชิกภาพย่อมเริ่ม ตั้งแต่วันที่ผู้สมัครได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการและได้ชำระค่าลงทะเบียน พร้อมค่าบำรุงประจำปีแล้ว

9.3 การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกภาพย่อมสิ้นสุดลง ในกรณีดังต่อไปนี้

1) ตาย (เว้นแต่ผู้แทนสมาชิกตาม ข้อ 9.4 ตาย) หรือสิ้นสภาพนิติบุคคล

2) สิ้นสภาพนิติบุคคลขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 และข้อ 8

3) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อคณะกรรมการของหอการค้าและได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการหอการค้า

4) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย

5) ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเหมือนไร้ความสามารถ

6) ต้องค าพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่กำหนดโทษขั้นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

7) คณะกรรมการของหอการค้ามีมติให้ลงชื่อออกจากทะเบียนสมาชิก โดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(1) เจตนากระทำการใดๆ ที่ทำให้หอการค้าเสื่อมเสียชื่อเสียง

(2) เจตนาละเมิดข้อบังคับ

(3) ไม่ชำระค่าบำรุงประจำปี 2 ปีติดต่อกัน และได้รับใบเตือนจากเจ้าหน้าที่ครบ 30 วัน โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

9.4 สมาชิกที่เป็นนิติบุคคล จะต้องแต่งตั้งบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลให้เป็นผู้แทน เพื่อใช้สิทธิแทนนิติบุคคลนั้นได้ 1 คน ผู้แทนจะแต่งตั้งผู้แทนช่วงไม่ได้ และบุคคลคนเดียวกัน จะเป็นผู้แทนนิติบุคคล เกิน 1 ราย ไม่ได้

ข้อ 10 สิทธิของสมาชิก

10.1 ได้รับความช่วยเหลือ และการสงเคราะห์เรื่องที่เกี่ยวกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของหอการค้าตามสมควรเท่าที่หอการค้าจะดำเนินการได้

10.2 เข้าร่วมประชุมอภิปราย แสดงความคิดเห็น ซักถามกรรมการ ทั้งในการประชุมคณะกรรมการ และการประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำต่อกรรมการของหอการค้าในเรื่องที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของหอการค้า

10.3 ขอตรวจสอบกิจการและทรัพย์สินหอการค้าได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อเลขาธิการ สมาชิกสามัญเท่านั้น ที่มีสิทธิเป็นกรรมการ และออกเสียงลงคะแนนตามข้อ 13

ข้อ 11 หน้าที่ของสมาชิก

11.1 ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ คำสั่ง มติของที่ประชุมใหญ่ มติของคณะกรรมการหอการค้าและปฏิบัติหน้าที่ของตน ตามที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ และซื่อสัตย์

11.2 ต้องส่งเสริม และสนับสนุนกิจการของหอการค้าให้รุ่งเรืองก้าวหน้าอยู่เสมอ และต้องรักษาไว้ซึ่งความสามัคคีระหว่างสมาชิก

11.3 ต้องดำรงรักษาเกียรติและผลประโยชน์ส่วนได้เสียของหอการค้าตลอดจนต้องรักษาความลับของหอการค้า และไม่เปิดเผยข้อความซึ่งอาจนำความเสื่อมเสียมาสู่หอการค้าโดยเด็ดขาด

11.4 ต้องชำระค่าบำรุงให้แก่หอการค้าตามกำหนด

หมวดที่ 3 คณะกรรมการ

ข้อ 12 คณะกรรมการหอการค้า มีจำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน แต่ไม่เกิน 50 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมติของที่ประชุมใหญ่ในคราวนั้น ๆ และให้กรรมการหอการค้ามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับจากวันเลือกตั้งกรรมการที่พ้นตำแหน่งแล้วอาจได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอีกได้เว้นแต่ตำแหน่งประธานหอการค้าจะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ มีดังนี้

12.1 บริหารงานของหอการค้าให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหอการค้า และเป็นผู้แทนของหอการค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

12.2 ดำเนินกิจการ และทรัพย์สินของหอการค้าให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.2509 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

12.3 จัดประชุมประจำเดือนคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และข้อบังคับของหอการค้า

12.4 จัดประชุมใหญ่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายใน 120 วัน นับแต่วันสิ้นปีการบัญชี หรือจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกร้องขอ

12.5 จัดทำงบดุลประจำปีแล้วให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองและจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

12.6 จัดส่งงบดุล และสำเนารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานให้นายทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันประชุมใหญ่

12.7 ยื่นคำขอจดทะเบียนตั้งกรรมการหรือจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับต่อนายทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนตัวกรรมการ หรือวันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

12.8 ตรวจสอบ และจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้มีสิทธิ์เข้าประชุมใหญ่ ทะเบียนสมาชิกผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการ และผู้มีสิทธิ์เป็นกรรมการหอการค้า เพื่อให้สมาชิกทราบก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่า 7 วัน

12.9 จัดส่งรายชื่อทะเบียนสมาชิก ที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รับสมาชิกใหม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลง

12.10 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ หรือที่ปรึกษาของหอการค้า

12.11 พิจารณาถอดถอนสมาชิกออกจากสมาชิกภาพ ตามข้อบังคับข้อ 9.3 และถอดถอนกรรมการหอการค้าออกจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับข้อ 16

12.12 ว่าจ้าง แต่งตั้ง หรือถอดถอนที่ปรึกษาอนุกรรมการหอการค้า เจ้าหน้าที่ และพนักงานทั้งปวงให้ การทำกิจการเฉพาะอย่าง หรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตหน้าที่ของหอการค้าซึ่งที่ปรึกษา และอนุกรรมการ จะแต่งตั้งจากสมาชิกหอการค้า หรือบุคคลภายนอกก็ได้

ข้อ 13 การเลือกตั้งกรรมการหอการค้า ให้กระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่ เฉพาะสมาชิกสามัญที่ชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคมของปี ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งประธานหอการค้า จึงจะมีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งประธานหอการค้า และมีสิทธิ์ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการหอการค้า เว้นแต่ตำแหน่งประธานหอการค้าต้องมีสมาชิกภาพไม่น้อยกว่า 1 ปี

13.1 การเลือกตั้งประธานหอการค้า ให้สมาชิกเสนอชื่อสมาชิกสามัญต่อที่ประชุมใหญ่ โดยมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่า 2 คน ซึ่งผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานหอการค้าจะต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งนี้ ให้ที่ประชุมลงมติเลือกตั้งผู้ที่ได้คะแนนเสียงสูงสุด เป็นประธานหอการค้า หากมีผู้สมัครได้คะแนนเท่ากันให้ใช้วิธีจับฉลาก ขั้นตอนวิธีเลือกตั้งและการเสนอชื่อผู้สมัครให้เป็นไปตามระเบียบการเลือกตั้งประธานหอการค้า

13.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้าให้ประธานหอการค้าคนใหม่ เสนอชื่อสมาชิกสามัญตามจำนวนกรรมการที่ที่ประชุมมีมติไว้ตามข้อ 12 โดยสมาชิกสามัญที่ถูกเสนอชื่อแต่ละคน จะต้องมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่า 2 คน และให้ที่ประชุมพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการ

13.3 การเลือกตั้งกรรมการตำแหน่งต่าง ๆ ให้ประธานและกรรมการชุดใหม่ เลือกตั้งกันเองเพื่อดำรงตำแหน่งรองประธาน 11 คน เลขาธิการ เหรัญญิก นายทะเบียนตำแหน่งละ 1 คน ปฏิคม ประชาสัมพันธ์ ตำแหน่งละ 2 คน และกรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 14 กรรมการตำแหน่งต่าง ๆ มีหน้าที่ ดังนี้

14.1 ประธาน มีหน้าที่อำนวยการให้การดำเนินงานของหอการค้า เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ และกฎหมาย เป็นผู้แทนของหอการค้าอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการและการประชุม

14.2 รองประธาน มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือประธาน ในกิจการทั้งปวงอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของประธาน และเป็นผู้แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ตามลำดับอาวุโส

14.3 เลขาธิการ มีหน้าที่ทำการโต้ตอบหนังสือ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการประชุมใหญ่ประจำปี และหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

14.4 เหรัญญิก มีหน้าที่จัดทำบัญชีการเงิน เก็บรักษาเงิน เบิกจ่ายเงิน จ่ายพัสดุของหอการค้าและหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

14.5 นายทะเบียน มีหน้าที่จัดทำทะเบียนสมาชิก ทะเบียนต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเงินและหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

14.6 ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่โฆษณาประชาสัมพันธ์กิจการผลงานต่าง ๆ ของหอการค้าและหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

14.7 ปฏิคม มีหน้าที่ต้อนรับสมาชิก การหาสมาชิก ดูแลความเรียบร้อยของสำนักงาน เก็บรักษาสมุดเยี่ยม จัดสถานที่ประชุม และหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 15 การเข้ารับตำแหน่งของคณะกรรมการชุดใหม่ ให้คณะกรรมการชุดที่จะพ้นจากตำแหน่งดำเนินการยื่นจดทะเบียนคณะกรรมการชุดใหม่ต่อนายทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง และต้องส่งมอบงานเป็นลายลักษณ์อักษรให้คณะกรรมการชุดใหม่โดยเร็ว

กรณีที่นายทะเบียนยังไม่ได้จดทะเบียนคณะกรรมการชุดใหม่ให้คณะกรรมการที่จะพ้นจากตำแหน่ง มีอำนาจบริหารงานของหอการค้าไปจนกว่านายทะเบียนจะรับจดทะเบียนคณะกรรมการชุดใหม่แล้ว

กรณีที่มีการส่งมอบงานให้คณะกรรมการชุดใหม่ก่อนที่นายทะเบียนจะรับจดทะเบียน ให้คณะกรรมการชุดใหม่บริหารงานหอการค้าได้เฉพาะเท่าที่ไม่ขัดกับข้อบังคับและกฎหมาย ยกเว้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก

ข้อ 16 การพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

16.1 กรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุ ขาดสมาชิกภาพตามข้อ 9.3 หรือพ้นจากผู้แทนนิติบุคคล หรือออกตามวาระ หรือลาออก หรือไม่เข้าร่วมประชุมประจำเดือนคณะกรรมการติดต่อกัน 3 ครั้งและคณะกรรมการมีมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียง 3 ใน 4 ขององค์ประชุม หรือที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ขององค์ประชุม หรือรัฐมนตรีให้ออกตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม หรือต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

16.2. กรรมการคนเดียว หรือหลายคนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ คณะกรรมการอาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการใหม่แทนได้ โดยให้กรรมการคนใหม่มีวาระอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง

16.3. กรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะก่อนครบวาระให้คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งจัดประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อเลือกตั้งกรรมการชุดใหม่ โดยให้นำความในข้อ 12 ข้อ 13 และข้อ 15 มาใช้โดยอนุโลม

16.4 ประธานพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้คณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการที่มีสมาชิกภาพไม่น้อยกว่า 1 ปี ให้รักษาการประธานไปจนกว่าจะครบวาระ หรือมีการเลือกตั้งประธานคนใหม่

หมวดที่ 4 การประชุม

ข้อ 17 การประชุมคณะกรรมการ ให้จัดประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง กรณีจำเป็นประธานหอการค้า หรือกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน อาจร้องขอให้ประชุมพิเศษได้ สำหรับประธานการประชุมองค์ประชุมและการลงคะแนนเสียงให้นำความในข้อ 19 มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ 18 การประชุมใหญ่คณะกรรมการ ต้องส่งหนังสือนัดประชุม พร้อมวาระการประชุมและสำเนารายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่แล้ว ให้สมาชิกทราบก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่า 7 วัน กรณีเป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ต้องแนบสำเนารายงานประจำปีและงบดุล ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วไปด้วย

18.1 การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สมาชิกอย่างน้อยทุกระยะ 12 เดือน โดยให้ประชุมภายใน 120 วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี หรือไม่เกินเดือนเมษายนของทุกปี

18.2 การประชุมใหญ่วิสามัญ เป็นการประชุมใหญ่คราวอื่นๆ เพื่อพิจารณาเรื่องสำคัญและเรื่องที่ต้องใช้มติที่ประชุมใหญ่ โดยจัดประชุมเมื่อคณะกรรมการมีมติเห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกไม่น้อยกว่า 20 คนร้องขอ ซึ่งคณะกรรมการต้องจัดประชุมใหญ่วิสามัญภายใน 15 วัน นับแต่วันมีมติหรือวันที่รับคำร้องขอ

ข้อ 19 องค์ประชุมใหญ่

19.1 องค์ประชุมต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด จึงจะถือเป็นองค์ประชุม หากเวลาล่วงพ้นไป 1 ชั่วโมง ยังไม่ครบองค์ประชุม ให้เลื่อนการประชุมออกไปพร้อมกับแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมใหม่ให้สมาชิกทราบ ทั้งนี้ต้องจัดประชุมใหญ่ภายใน 15 วัน นับจากวันประชุมใหญ่คราวแรก การประชุมครั้งหลังสมาชิกจะมาจำนวนเท่าใด ก็ให้ถือว่าครบองค์ประชุม หากการประชุมคราวแรกจัดตามคำร้องขอของสมาชิก เมื่อไม่ครบองค์ประชุม ก็ให้เลิกการประชุมโดยไม่ต้องนัดประชุมใหม่อีก

19.2 การลงคะแนนเสียง หรือการลงมติของที่ประชุม โดยทั่วไปให้ถือเอาเสียงข้างมากของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุม แต่หากข้อบังคับกำหนดให้คะแนนเสียงเท่าใด ก็ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ซึ่งเฉพาะสมาชิกสามัญเท่านั้นที่มีสิทธิ์ออกเสียง สมาชิก 1 คน มี 1 เสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานมีคะแนนเสียงเพิ่มอีก 1 เสียง เพื่อชี้ขาดการลงคะแนนเสียงให้กระทำโดยวิธีเปิดเผย เว้นแต่คณะกรรมการเห็นสมควร หรือสมาชิกไม่น้อยกว่า 5 คน ร้องขอ

19.3 การใช้สิทธิ์ลงคะแนน การลงคะแนนเสียงเป็นสิทธิเฉพาะตัว สมาชิกจะมอบฉันทะให้บุคคลอื่นใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงแทนไม่ได้ กรณีสมาชิกที่เป็นนิติบุคคลต้องการเปลี่ยนตัวผู้แทนนิติบุคคลจะต้องแจ้งให้เลขาธิการหอการค้าทราบ ภายในเดือนมีนาคม

19.4 ประธานในที่ประชุม ให้ประธานหอการค้าเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ให้รองประธานอาวุโสตามลำดับทำหน้าที่แทน ถ้าประธานและรองประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุมแทน

ข้อ 20 เรื่องที่ควรพิจารณาในการประชุมใหญ่

20.1 รับรองรายงานการประชุมคราวก่อน

20.2 พิจารณารายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินกิจกรรมของหอการค้าในรอบปีที่ผ่านมา

20.3 พิจารณาอนุมัติงบดุล

20.4 เลือกตั้งคณะกรรมการ (ในปีที่ครบวาระ)

20.5 เลือกตั้งที่ปรึกษา และผู้สอบบัญชีประจำปีพร้อมก าหนดค่าตอบแทน

20.6 กิจกรรมที่ต้องอาศัยมติที่ประชุมใหญ่ เช่น การแก้ไขข้อบังคับ การเก็บเงินค่าบำรุงพิเศษ การเลิกหอการค้าฯลฯ

หมวดที่ 5 การเงินการบัญชี

ข้อ 21 การเงินของหอการค้า

21.1 เงินสดของหอการค้า ต้องฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ในนามของหอการค้า การถอนเงินจากธนาคารให้อยู่ในอำนาจของประธาน หรือรองประธาน หรือเลขาธิการ ลงนามร่วมกับเหรัญญิก

21.2 ให้มีเงินทดรองจ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมหอการค้า ไม่เกินวงเงิน 50,000 บาท โดยให้เหรัญญิกเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ

21.3 ให้ประธาน หรือรองประธาน และเลขาธิการคนใดคนหนึ่งมีอำนาจสั่งจ่ายเงินเกี่ยวกับกิจกรรมของหอการค้าได้ ครั้งละไม่เกิน 50,000 บาท การจ่ายเงินเกินกว่าที่กำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนทุกครั้ง

21.4 หอการค้าอาจหาเงินทุนพิเศษมาดำเนินกิจกรรมส่งเสริมความก้าวหน้าของหอการค้าได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยไม่ขัดต่อมาตรา 29 และ 30 แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 22 การจัดทำงบดุล ให้คณะกรรมการจัดทำงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันสิ้นปีทางบัญชี ส่งให้ผู้สอบบัญชีภายในเดือนมกราคมของทุกปี เพื่อให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบให้แล้วเสร็จก่อนวันประชุมใหญ่ประจำปี ไม่น้อยกว่า 30 วัน

คณะกรรมการต้องจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของหอการค้า พร้อมงบดุลที่ผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้ว เสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติภายใน 120 วันนับแต่วันสิ้นปีการบัญชี แล้วส่งสำเนารายงาน และงบดุลไปยังนายทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่ประชุมใหญ่

ข้อบังคับฉบับนี้เสนอแก้ไขต่อที่ประชุมใหญ่สามัญ สมาชิกหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปี 2564 ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้เป็นข้อบังคับของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2565

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลวรรณ แสนคำลือ (2557, หน้า 75) ได้ศึกษา การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุของสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 มีอายุระหว่าง 20-35 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 มีระดับการศึกษาอยู่ใน ระดับ ปวส.-ปริญญาตรี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 มีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท จำนวน 41 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.4 และมีประสบการณ์ในการใช้บริการ 2-3 ครั้ง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 ประชาชนผู้มาใช้บริการ มีระดับความ พึงพอใจค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนผู้มาใช้บริการมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุรายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ ในการใช้บริการต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมแตกต่างกัน 3) ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน พบว่า บางครั้งไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อราชการเท่าที่ควร เช่น สถานที่จอดรถ การให้บริการในวันเวลาราชการเท่านั้น การพูดจาไม่สุภาพ ให้บริการเฉพาะงานในหน้าที่ ไม่มีความเสมอภาค แนวทางการปรับปรุงการให้บริการคือ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้พอเพียง เน้นย้ำให้มีจิตใจรักงานบริการ ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน 4) แนวทางการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่น ได้แก่

การให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมกับประชาชนผู้มาใช้บริการ โดยปรารถนาให้ผู้มาใช้บริการมีความพึงพอใจมากที่สุด ด้วยการพูดจาที่สุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน มีหางเสียง ควบคุมสติอารมณ์ การช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกปฏิบัติ ให้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทุกคน

จิตรา แสงผาบ (2557, หน้า 44) ได้ศึกษา การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับความพึงพอใจในการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอัตถจริยาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านทาน ปิยวาจาและอัตถจริยา อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ในการมาใช้บริการ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับเพศ อายุและจำนวนครั้งที่มาใช้บริการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาและอุปสรรคในระดับความพึงพอใจในการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สรุปได้คือ เจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัดจึงทำให้การบริการไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่บางครั้งยังพูดไม่ไพเราะ ไม่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการและการให้บริการยังไม่มีความเท่าเทียมกัน ซึ่งเจ้าหน้าที่ควรมีการจัดเวรเพื่อให้บริการให้คำแนะนำต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ควรมีการพูดจาให้ไพเราะขึ้นขณะให้บริการ ควรมีความกระตือรือร้นในการให้บริการและควรให้บริการด้วยความยุติธรรมแก่ประชาชนทุกคน 4) ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เน้นในเรื่องของการให้บริการที่สอดคล้องกับหลักสังคหวัตถุ 4 โดยเฉพาะรูปแบบการให้บริการที่สะดวกรวดเร็วและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการพูดจาที่ไพเราะ การช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน เพื่อให้เกิดความประทับใจแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ

เบญจวรรณ สีตะระโส (2557, หน้า 23) ได้ศึกษา การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อ

เปรียบเทียบการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค23โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ การให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นว่า การให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรม ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านทาน คือ การให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ด้านสมานัตตตา คือ ความเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ด้านอัตถจริยา คือ การประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ด้านปิยวาจา คือ พูดอย่างน่ารัก วาจาสุภาพอ่อนหวานน่าฟัง 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มารับบริการมี เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 3) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ปัญหา อุปสรรค การให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุ ธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ คือ 1) ข้อมูลบางครั้งมีความล่าช้า ในการให้บริการประชาชน 2) บางแผนกงานมีระยะเวลาและขั้นตอนในการปฏิบัติงานนานเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาคอยนาน 3) บางครั้งมีประชาชนมาติดต่อในเวลาเดียวกันเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่มีน้อยและบางคนขาดประสบการณ์ทำให้ไม่เพียงพอแก่การบริการ ทำให้เกิดความล่าช้าและไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ และป้ายบอกทางไปห้องพิจารณาและป้ายการให้ความรู้ต่างๆ ไม่ชัดเจนและมีขนาดตัวอักษรเล็กเกินไป ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์คือ 1) เจ้าหน้าที่ทุกแผนกควรลงข้อมูลทางคดีให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้คู่ความสามารถตรวจสอบข้อมูลเองได้โดยไม่ต้องรบกวนเจ้าหน้าที่ 2) ควรปรับปรุงลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้น้อยลงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วมากขึ้น 3) ควรจะจัดให้เจ้าที่คอยรับบริการในเวลาเร่งด่วน เช่น ช่วงเช้าและช่วงบ่ายในการไปห้องพิจารณาและห้องไกล่เกลี่ย และเพิ่มช่องการให้บริการให้มากขึ้น และปรับปรุงป้ายทางไปห้องพิจารณาและป้ายการให้ความรู้ให้มีตัวอักษรขนาดใหญ่และชัดเจน นอกจากนั้นควรมีการจัดอบรมเจ้าที่ในด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ให้เป็นมาตรฐาน

พระประเสริจ สนฺตจิตฺโต (คงลำ) (2558, หน้า 67) ได้ศึกษา การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 2)

เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการที่สำนักงานเขตปทุมวัน ต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนครั้งในการใช้บริการ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ และจำนวนครั้งในการใช้บริการแตกต่างกัน มีการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย 3) ปัญหาและอุปสรรคของการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีดังนี้ 1) ด้านทาน ที่จอดรถไม่เพียงพอ 2) ด้านปิยวาจา บุคลากรบางครั้งพูดจาไม่ไพเราะ และไม่เป็นมิตรกับประชาชน 3) ด้านอัตถจริยา บางครั้งขาดการช่วยเหลือ เอาใจใส่ประชาชนที่มาขอรับบริการ 4) ด้านสมานัตตตา บุคลากรวางตนไม่เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เช่น กินขนมและเล่นอินเตอร์เน็ตขณะทำงาน ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) ด้านทาน จัดสถานที่จอดรถให้เพียงพอกับประชาชนที่มาขอรับบริการ 2) ด้านปิยวาจา จัดอบรมบุคลากรให้มีกิริยามารยาทในการพูดให้ไพเราะ และเป็นกันเองกับประชาชน 3) ด้านอัตถจริยา บุคลากรควรมีความกระตือรือร้นในการให้บริการประชาชนรวดเร็วและว่องไว 4) ด้านสมานัตตตา บุคลากรควรวางตนให้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เช่น ไม่กินขนม และไม่เล่นอินเตอร์เน็ต ขณะทำงาน

สุภชัย โพธิ (2558, หน้า 41) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง และ 4) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมอย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นธง ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ระดับประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและอายุ พบว่า ไม่แตกต่าง ส่วนระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่าแตกต่างกัน 3) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง พบว่า ด้านทานเกี่ยวกับการมีหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และน้ำดื่มไว้คอยบริการประชาชนผู้มารับบริการ และเปิดให้บริการเฉพาะในเวลาราชการ ด้านปิยะวาจา เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยยิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาไม่ไพเราะ บางครั้งไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการ ด้านอัตถจริยา เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ขาดความ กระตือรือร้นในการให้บริการไม่มีกำหนดมาตรฐานเวลาการให้บริการ และด้านสมานัตตตา เกี่ยวกับการให้บริการที่ไม่เสมอต้นเสมอปลาย ขาดความยืดหยุ่นและแต่งกายไม่เหมาะสมเท่าที่ควร 4) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม ในการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพของเทศบาลตำบลต้นธง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เน้นในเรื่องการปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้วยจิตใจที่รักงานบริการ ให้ความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความประทับใจต่อประชาชนผู้รับบริการเป็นสำคัญ

พระพิศิษฐ์ ฐานุตฺตโร (แซ่เจียง) (2559, หน้า 90) ได้ศึกษา การให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสาธารณะสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษา พบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการสาธารณะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยเรียงค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ด้านการให้บริการอย่างทันเวลา ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ตามลำดับ โดยการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยเรียงค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ในด้านทาน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านสมานัตตตา ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา ตามลำดับ 2) ประชาชนที่มี อายุ และ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ

ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียง พบว่า เจ้าหน้าที่และพนักงานของเทศบาลตำบลเวียง จะต้องทุ่มเทพลังกายพลังใจ และสติปัญญา ในการให้บริการเอาความต้องการของประชาชนมาเป็นที่ตั้งในการพัฒนา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนจากประชาชน การจัดหางบประมาณจากหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องมาช่วยสนับสนุนในการพัฒนา การให้ข้อมูลข่าวสารที่มีความจริงใจ การพูดจาที่ไพเราะชี้แจงแนะนำอธิบายเรื่องต่าง ๆให้กับประชาชนเข้าใจมากที่สุด มีความเต็มใจ ไม่นิ่งดูดายเมื่อประชาชนต้องการความช่วยเหลือ อุทิศตนเองในการให้บริการสาธารณะหรือการทำงานอย่างสม่ำเสมอ วางตนเป็นผู้มีเหตุมีผลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้บริการต่อประชาชนอย่างเสมอภาค ทันเวลา เพียงพอ ต่อเนื่อง และก้าวหน้า เพื่อให้ประสบผลสำเร็จที่เป็นเลิศในการให้บริการสาธารณะ

ชณเกตุ แผ่นวงศ์ (2559, หน้า 57) ได้ศึกษา มาตรการในการจัดทำบริการสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย: ศึกษากรณีมูลนิธิกู้ภัยเฉพาะอุบัติภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริงในการปฏิบัติภารกิจของมูลนิธิกู้ภัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดทำบริการสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและพัฒนาเป็นกฎหมายเฉพาะต่อไป อันจะนำไปสู่การจัดระเบียบมูลนิธิกู้ภัยต่าง ๆ และควบคุมเจ้าหน้าที่มูลนิธิกู้ภัยให้อยู่ในบรรทัดฐานและมีมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งศึกษาการจัดทำบริการสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของต่างประเทศ วิเคราะห์ปัญหาโดยมุ่งเน้นศึกษาจากปัญหาข้อเท็จจริง และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิกู้ภัยโดยเฉพาะ จึงไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลควบคุมมูลนิธิกู้ภัย ส่งผลให้เกิดปัญหาและความไม่เป็นระเบียบของมูลนิธิกู้ภัยที่มีมากมายในปัจจุบัน การทำงานจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการช่วยเหลือของประชาชนได้อย่างทันท่วงที โดยผู้วิจัยเสนอความเห็นเป็น 2 แนวทาง คือ ในกรณีที่ยังมิได้บัญญัติกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ เห็นว่าควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลเรื่องนี้โดยตรงเนื่องจากเป็นภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยวางกรอบหลักเกณฑ์ขึ้นใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่เดิมและกรณีมีการตราพระราชบัญญัติเฉพาะ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ต้องมีสาระสำคัญ กล่าวคือ คำจำกัดความของมูลนิธิกู้ภัย มีขั้นตอนการดำเนินงานและการฝึกอบรม คุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่มูลนิธิกู้ภัย ตลอดจนอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรซึ่งต้องมีคณะกรรมการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนที่ได้รับเลือกจากมูลนิธิกู้ภัยและมีการกำหนดความรับผิดและบทลงโทษไว้ ซึ่งอาจส่งผลให้การทำงานของมูลนิธิกู้ภัยเป็นไปในทิศทางและมีมาตรฐานเดียวกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตของผู้ประสบภัยอย่างสูงที่สุด

อังคณา จิรโรจน์ (2559, หน้า 96) ได้ศึกษา แนวทางการบริการทางสุขภาพสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางในระยะฟื้นฟู: กรณีศึกษาอุทกภัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางการให้บริการทางสุขภาพสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางในระยะฟื้นฟู โดยใช้การวิจัยแบบผสานวิธี ประเภทการวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) เริ่มจากวิจัยเชิงปริมาณแบบการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาผลกระทบและความต้องการบริการและการช่วยเหลือในระยะฟื้นฟูของผู้ประสบภัยพิบัติ การวิจัยเชิงคุณภาพแบบการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยาเพื่ออธิบายผลกระทบความต้องการบริการในเชิงลึกและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการให้บริการทางสุขภาพสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางในระยะฟื้นฟู ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางผู้หญิงมีความต้องการบริการและการช่วยเหลือในระยะฟื้นฟูสูงที่สุด บริการและการช่วยเหลือที่ต้องการ โดยรวมมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 47 คะแนน (ค่าเฉลี่ยอันดับ 37) บริการและการช่วยเหลือที่ต้องการระดับมากที่สุด คือ ความช่วยเหลือด้านเครื่องอุปโภคและบริโภค รองลงมาคือโอกาสไปรับการช่วยเหลือด้านสูญเสียที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 46.2 และ 33.7 ตามลำดับ) สำหรับกลุ่มเปราะบางผู้ชาย กลุ่มไม่เปราะบางผู้หญิง และกลุ่มไม่เปราะบางผู้ชาย มีความต้องการความช่วยเหลือด้านเครื่องอุปโภคและบริโภคมากที่สุดเช่นกัน (ร้อยละ 31.3, 18.4 และ 7.9 ตามลำดับ) 2) ผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางจากการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้หญิงโรคเรื้อรังที่มีบทบาทหน้าที่ต้องดูแลหาเลี้ยงครอบครัวเพียงคนเดียวและยากจน ผู้ชายสูงอายุโรคเรื้อรังที่อยู่ลำพังต้อง พึ่งพาผู้อื่นในการเดินทางและยากจน ผู้สูงอายุติดเตียง และผู้พิการ เนื่องจากขาดความสามารถและโอกาสในการเข้าถึงบริการทางสุขภาพ อันเนื่องมาจากปัจจัยด้านความเปราะบางด้านสุขภาพและปัจจัยด้านเพศภาวะ 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการให้บริการทางสุขภาพสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางในระยะฟื้นฟูระดับพื้นที่ ดังนี้ กำหนดนโยบายการจัดการภัยพิบัติโดยระบุกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเปราะบางที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกบการบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วน จัดทำฐานข้อมูลประชากรกลุ่มเปราะบาง จำแนกประเภทความเปราะบาง อายุ เพศ โดยพยาบาลต้องมีความรู้และสมรรถนะทางการพยาบาลสาธารณภัย แล้วใช้เครื่องมือวิเคราะห์เพศภาวะในการวางแผนการทำงานกับทุกภาคส่วน กำหนดแผนปฏิบัติการความช่วยเหลือตามความต้องการเฉพาะของกลุ่มเปราะบาง ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มคนทั่วไป กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการอย่างชัดเจน ทั้งทรัพยากรและระยะเวลาการให้บริการ

มนตรี กัลชาญพันธุ์ (2560, หน้า 52) ได้ศึกษา การให้บริการของพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ 4 มี

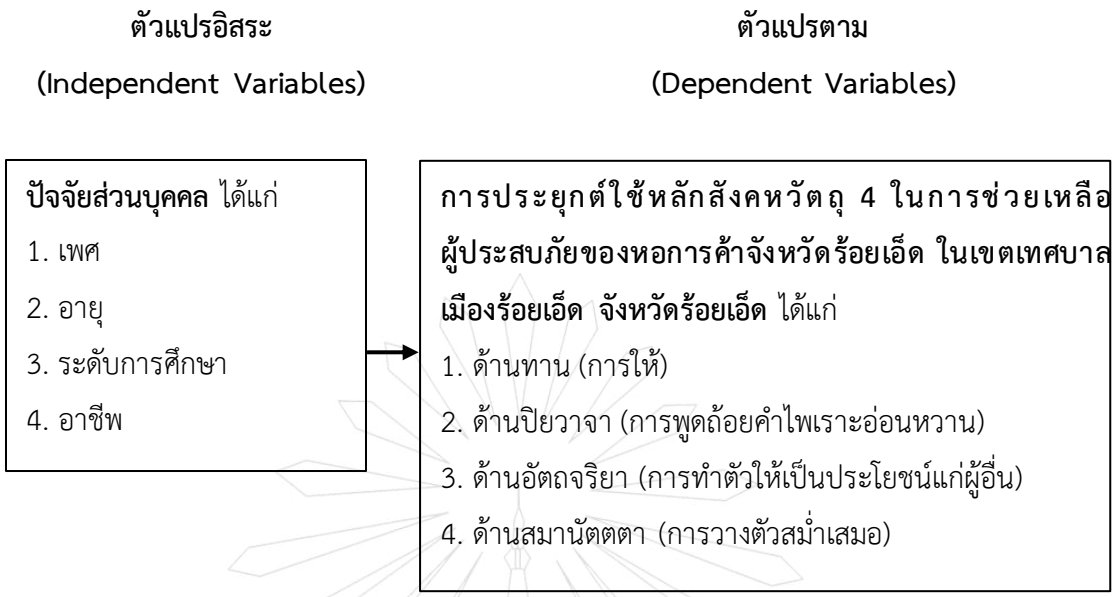
วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ 4 2) เพื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ผลวิจัยพบว่าการให้บริการของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกตาม หลักสังคหวัตถุ 4 รวมรายด้านโดยภาพรวม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ด้านอัตถจริยา รองลงมาคือด้านทาน ด้านสมานัตตา และด้านปิยวาจา ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาการให้บริการของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ 4 มีดังนี้ 1) ด้านทาน ควรเพิ่มจุดบริการน้ำดื่มมีห้องน้ำสำหรับลูกค้า และผู้สูงอายุ คนพิการ 2) ด้านปิยวาจา ควรมีพนักงานประชาสัมพันธ์อธิบายขั้นตอนการใช้บริการให้เพียงพอต่อการบริการลูกค้า 3) ด้านอัตถจริยา ควรจัดให้มีช่องทางติดต่อขอคำ ให้คำปรึกษาแก้ไข ปัญหาภาระหนี้สิน ทั้งในระบบและนอกระบบไว้บริการลูกค้า 4) ด้านสมานัตตตา ควรมีเครื่องจับบัตรคิวที่ทันสมัยไว้อำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการ

2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ 1) ด้านทาน (การให้) 2) ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) 3) ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และ 4) ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) (องฺ.จตุกฺก.(ไทย) 21/32/50-51.) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 22,842 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2566)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 379 คน โดยการเทียบตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเทียบตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน

3.2.1 หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยถือว่าทุก ๆ หน่วย หรือทุก ๆ สมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่า ๆ กัน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3) ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อนำมาจัดทำนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4) สร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิด เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา

5) นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

6) นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการการตรวจสอบประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) เป็นรายบุคคล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

(1) พระครูสมุห์ ศิลาศักดิ์ สุเมโธ, ดร. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตร้อยเอ็ด

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภูริ มูลสิน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเขตสงฆ์สุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

(3) ว่าที่ ร.ต. พิชิต กัตยาวรรณ ปลัดเทศบาลตำบลตาลทอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

7) นำแบบประเมินแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

+1 ถ้าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงจุดประสงค์หรือไม่

-1 ถ้าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์

นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทุกคนที่ประเมินมากรอกลงในแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม ดังนี้

(1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 - 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

(2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

8) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

9) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่า Alpha - Coefficient ตามวิธีของ Cronbach

10) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

11) จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจเช็คราย การ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 4 ด้าน คือ (1) ด้านทาน (2) ด้านปิยวาจา (3) ด้านอัตถจริยา และ (4) ด้านสมานัตตตา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 100)

5 หมายถึง ระดับการประยุกต์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการประยุกต์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการประยุกต์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการประยุกต์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการประยุกต์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open – ended Questionnaire)

3.3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

2) หาความเที่ยงตรง(Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปทุกข้อ

3) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลมะอึก อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 แสดงว่าแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว สามารถนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไปได้

4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามและขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือไปยังประธานหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 379 คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนมาด้วยตัวเอง

3.4.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้วทั้งหมดเพื่อดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

3.5.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วมาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์

3.5.3 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.5.4 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.5 วิเคราะห์ข้อมูลการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวม รายด้านและรายข้อ แล้วแปรผลตามเกณฑ์การวิเคราะห์แต่ละข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560, หน้า 121) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.5.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ค่า t-test (Independent) เพื่อเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม และใช้ค่า F-test (One-Way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe’s Method)

3.5.7 รวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการพรรณนาวิเคราะห์

3.5.8 นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) รูปแบบการบรรยายใต้ตาราง

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1) ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 123-124)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 126)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\sum X$ แทน ผลรวม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ได้แก่

1) ค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคล 2 กลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 133)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

2) ค่า F-test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 143)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F หรือความมีนัยสำคัญ

MS_b แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.6.3 สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1) ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item–Objective Congruence : IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2556, หน้า 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

DF แทน ระดับชั้นแบ่งความอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ค่าผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)

F แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญในการแจกแจงแบบ F (F-distribution)

T แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญ ในการแจกแจงแบบ t (T-distribution)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	215	56.73
หญิง	164	43.27
รวม	**379**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 56.73 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 43.27

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	48	12.66
31-40 ปี	101	26.65
41-50 ปี	150	39.58
51 ปี ขึ้นไป	80	21.11
รวม	**379**	**100.00**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 39.65 รองลงมาอายุ 31-40 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.65 อายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.11 และอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.66

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	132	34.83
ปริญญาตรี	192	50.66
สูงกว่าปริญญาตรี	55	14.51
รวม	**379**	**100.00**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 50.66 รองลงมาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 34.83 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.51

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	47	12.40
รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	54	14.25
รับจ้าง หรือลูกจ้างบริษัท	154	40.63
ค้าขาย	105	27.71
อื่น ๆ	19	5.01
รวม	**379**	**100.00**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง หรือลูกจ้างบริษัท จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 รองลงมาอาชีพค้าขาย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.71 อาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.01

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านทาน (การให้) 2) ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) 3) ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และ 4) ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) โดยรวมและรายด้าน ผลปรากฏดังตารางที่ 4.5 – 4.9

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านทาน (การให้)	4.21	0.49	มาก	1
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)	4.04	0.55	มาก	4
ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)	4.07	0.57	มาก	3
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	4.17	0.46	มาก	2
โดยรวม	**4.11**	**0.44**	**มาก**	**-**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.11, S.D.= 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.21, S.D.= 0.49) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.17, S.D.= 0.46) ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) ($\bar{X}$= 4.07, S.D.= 0.57) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.04, S.D.= 0.55)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านทาน (การให้)

(n=379)

ด้านทาน (การให้)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่น ที่นั่งพักรอ ห้องน้ำสะอาดไว้บริการ	4.40	0.61	มาก	1
2. เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการยังชีพให้กับผู้ประสบภัยตามความเหมาะสม	4.28	0.68	มาก	2
3. หอการค้าจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชนผู้ประสบภัยอย่างเหมาะสม	4.15	0.68	มาก	6
4. เจ้าหน้าที่หอการค้าเอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความรวดเร็ว	4.21	0.63	มาก	3
5. เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความตั้งใจในการให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.16	0.68	มาก	5
6. มีบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่เป็นเด็ก คนสูงอายุ และคนพิการเป็นพิเศษ	4.20	0.60	มาก	4
7. เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความรู้ ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.12	0.56	มาก	8
8. สิ่งของที่หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดนำมาใช้ผู้ประสบภัยสามารถบรรเทาทุกข์ความเดือดร้อนได้	4.14	0.63	มาก	7
โดยรวม	**4.21**	**0.49**	**มาก**	**-**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านทาน (การให้) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.21, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่น ที่นั่งพักรอ ห้องน้ำสะอาดไว้บริการ ($\bar{X}$= 4.40, S.D.= 0.61) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการยังชีพให้กับ

ผู้ประสบภัยตามความเหมาะสม ($\bar{X}$= 4.28, S.D.= 0.68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความรู้ ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ($\bar{X}$= 4.12, S.D.= 0.56)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)

(n=379)

ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟัง	4.18	0.65	มาก	2
2. เจ้าหน้าที่หอการค้ายิ้มแย้มแจ่มใสในการช่วยผู้ประสบภัยด้วยคำพูดที่จริงใจ	4.32	0.65	มาก	1
3. เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำนุ่มนวลเป็นกันเอง	4.08	0.83	มาก	3
4. เจ้าหน้าที่หอการค้ารับฟังความคิดเห็นของผู้ประสบภัยอย่างสุภาพ	3.93	0.81	มาก	7
5. เจ้าหน้าที่หอการค้าตอบคำถามของผู้ประสบภัยอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสุภาพ	3.84	0.87	มาก	8
6. เจ้าหน้าที่หอการค้าแสดงออกถึงกิริยามารยาทที่น่าประทับใจในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.96	0.77	มาก	6
7. เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาให้กำลังใจแก่ผู้ประสบภัยเพื่อเสริมสร้างพลังใจในการต่อสู้กับปัญหา	4.00	0.78	มาก	4
8. เจ้าหน้าที่หอการค้าไม่ใช่ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ประสบภัยรู้สึกสะเทือนใจ น้อยใจ เสียใจ หรือคับแค้นใจจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น	3.98	0.79	มาก	8
โดยรวม	**4.04**	**0.55**	**มาก**	**-**

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.04, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้ายิ้มแย้มแจ่มใสในการช่วยผู้ประสบภัยด้วยคำพูดที่จริงใจ ($\bar{X}$= 4.32, S.D.= 0.65) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟัง ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าตอบคำถามของผู้ประสบภัยอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสุภาพ ($\bar{X}$= 3.84, S.D.= 0.87)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)

(n=379)

ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	3.91	0.72	มาก	8
2. เจ้าหน้าที่หอการค้ามีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ	4.27	0.66	มาก	1
3. เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเต็มใจที่จะให้การช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยอย่างเต็มความสามารถ	3.94	0.73	มาก	7
4. เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเสียสละในการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย	4.13	0.64	มาก	2
5. เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยทุกครั้งที่มีโอกาส	4.10	0.71	มาก	4
6. เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	4.12	0.69	มาก	3
7. เจ้าหน้าที่หอการค้าคอยดูแลเอาใจใส่ผู้ประสบภัยที่มาขอรับความช่วยเหลือด้วยความเป็นมิตร	4.06	0.70	มาก	6
8. หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.07	0.73	มาก	5
โดยรวม	**4.07**	**0.57**	**มาก**	**-**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้

เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.07, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ ($\bar{X}$= 4.27, S.D.= 0.66) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเสียสละในการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย ($\bar{X}$= 4.13, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{X}$= 3.91, S.D.= 0.72)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)

(n=379)

ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. เจ้าหน้าที่หอการค้าแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพ สะอาด เรียบร้อย และเหมาะสมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3.96	0.74	มาก	8
2. เจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน	4.37	0.57	มาก	1
3. เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือด้วยความเป็นกันเอง มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ทำให้เกิดความเลื่อมใส่ศรัทธาของผู้ประสบภัย	4.28	0.59	มาก	2
4. เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ	4.16	0.71	มาก	5
5. เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประสบภัยแต่ละคน	4.27	0.62	มาก	3
6. ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หอการค้าเป็นอย่างดี	4.22	0.71	มาก	4

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

(n=379)

ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
7. ผู้ประสบภัยทุกคนได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หอการค้าอย่างเท่าเทียมกัน	4.14	0.67	มาก	6
8. เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเมื่อที่เกิดภัยพิบัติขึ้น	3.99	0.82	มาก	7
โดยรวม	**4.17**	**0.46**	**มาก**	**-**

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.17, S.D.= 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน ($\bar{X}$= 4.37, S.D.= 0.57) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือด้วยความเป็นกันเองมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ทำให้เกิดความเลื่อมใส่ศรัทธาของผู้ประสบภัย ($\bar{X}$= 4.28, S.D.= 0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพ สะอาด เรียบร้อย และเหมาะสมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ($\bar{X}$= 3.96, S.D.= 0.74)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบที (t-test) แบบ Independent Samples ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	**ชาย**		**หญิง**			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ด้านทาน (การให้)	4.19	0.50	4.24	0.48	.958	.890
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)	3.97	0.52	4.12	0.58	2.713	.072
ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)	4.03	0.57	4.13	0.55	1.597	.539
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	4.15	0.46	4.20	0.45	1.144	.736
โดยรวม	**4.07**	**0.44**	**4.16**	**0.44**	**1.986**	**.767**

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตารางที่ 4.11 – 4.17

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	**อายุ**											
	ต่ำกว่า 30 ปี			31-40 ปี			41-50 ปี			51 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านทาน (การให้)	4.20	0.53	มาก	4.31	0.45	มาก	4.17	0.47	มาก	4.16	0.54	มาก
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)	4.04	0.54	มาก	4.16	0.51	มาก	4.01	0.55	มาก	3.92	0.58	มาก
ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)	4.05	0.62	มาก	4.16	0.54	มาก	4.09	0.52	มาก	3.95	0.64	มาก
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	4.09	0.48	มาก	4.17	0.43	มาก	4.20	0.45	มาก	4.18	0.49	มาก
โดยรวม	**4.08**	**0.45**	**มาก**	**4.18**	**0.41**	**มาก**	**4.10**	**0.42**	**มาก**	**4.03**	**0.51**	**มาก**

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ ปรากฏดังนี้

1. อายุต่ำกว่า 30 ปี โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.08, S.D.= 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.20, S.D.= 0.53) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา

(การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.09, S.D.= 0.48) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.04, S.D.= 0.54)

2. อายุ 31-40 ปี โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.31, S.D.= 0.45) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.17, S.D.= 0.43) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.16, S.D.= 0.51) และด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) ($\bar{X}$= 4.16, S.D.= 0.54)

3. อายุ 41-50 ปี โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.10, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.20, S.D.= 0.45) รองลงมาคือ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.17, S.D.= 0.47) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.01, S.D.= 0.55)

4. อายุ 51 ปี ขึ้นไป โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.03, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.49) รองลงมาคือ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.16, S.D.= 0.54) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 3.92, S.D.= 0.58)

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า	**ความแปรปรวน**	**SS**	**df**	**MS**	**F**	**Sig.**
1) ด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม	1.437	3	.479	1.994	.114
	ภายในกลุ่ม	90.075	375	.240		
	รวม	**91.512**	**378**			
2) ด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม	2.919	3	.973	3.270	.021*
	ภายในกลุ่ม	111.569	375	.298		
	รวม	**114.488**	**378**			
3) ด้านอัตถจริยา	ระหว่างกลุ่ม	2.076	3	.692	2.169	.091
	ภายในกลุ่ม	119.597	375	.319		
	รวม	**121.672**	**378**			
4) ด้านสมานัตตา	ระหว่างกลุ่ม	.480	3	.160	.762	.516
	ภายในกลุ่ม	78.738	375	.210		
	รวม	**79.219**	**378**			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**1.085**	**3**	**.362**	**1.863**	**.135**
	ภายในกลุ่ม	**72.786**	**375**	**.194**		
	รวม	**73.871**	**378**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ โดยรวม ด้านปิยวาจา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปิยวาจา จำแนกตามอายุ

(n=379)

ด้านปิยวาจา		**ต่ำกว่า 30 ปี**	**31-40 ปี**	**41-50 ปี**	**51 ปี ขึ้นไป**
	$\bar{X}$	4.04	4.16	4.01	3.92
ต่ำกว่า 30 ปี	4.04	-	.13	.03	.12
31-40 ปี	4.16		-	.15	.25*
41-50 ปี	4.01			-	.10
51 ปี ขึ้นไป	3.92				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ ด้านปิยวาจา ประชาชนที่มีอายุอายุ 31-40 ปี แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	**ระดับการศึกษา**								
	ต่ำกว่า 30 ปี			31-40 ปี			41-50 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านทาน (การให้)	4.28	0.50	มาก	4.17	0.49	มาก	4.18	0.47	มาก
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)	4.01	0.54	มาก	4.06	0.54	มาก	4.00	0.62	มาก
ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)	4.09	0.58	มาก	4.07	0.56	มาก	4.05	0.59	มาก
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	4.23	0.46	มาก	4.14	0.46	มาก	4.15	0.45	มาก
โดยรวม	**4.13**	**0.43**	**มาก**	**4.10**	**0.43**	**มาก**	**4.08**	**0.50**	**มาก**

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏดังนี้

1. การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.13, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.28, S.D.= 0.50) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.23, S.D.= 0.46) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.01, S.D.= 0.54)

2. การศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.10, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.17, S.D.= 0.49) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.14, S.D.= 0.46) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.06, S.D.= 0.54)

3. การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.08, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.47) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.15, S.D.= 0.45) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.00, S.D.= 0.62)

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า	**ความแปรปรวน**	**SS**	**df**	**MS**	**F**	**Sig.**
1) ด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม	1.042	2	.521	2.165	.116
	ภายในกลุ่ม	90.470	376	.241		
	รวม	**91.512**	**378**			
2) ด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม	.289	2	.145	.476	.621
	ภายในกลุ่ม	114.198	376	.304		
	รวม	**114.488**	**378**			
3) ด้านอัตถจริยา	ระหว่างกลุ่ม	.067	2	.034	.104	.901
	ภายในกลุ่ม	121.605	376	.323		
	รวม	**121.672**	**378**			
4) ด้านสมานัตตา	ระหว่างกลุ่ม	.678	2	.339	1.623	.199
	ภายในกลุ่ม	78.541	376	.209		
	รวม	**79.219**	**378**			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**.114**	**2**	**.057**	**.292**	**.747**
	ภายในกลุ่ม	**73.756**	**376**	**.196**		
	รวม	**73.871**	**378**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	**อาชีพ**														
	เกษตรกรรม			รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ			รับจ้าง หรือลูกจ้างบริษัท			ค้าขาย			อื่น ๆ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านทาน (การให้)	4.30	0.39	มาก	4.21	0.53	มาก	4.24	0.49	มาก	4.11	0.51	มาก	4.24	0.47	มาก
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)	4.18	0.59	มาก	4.00	0.56	มาก	4.02	0.56	มาก	4.00	0.54	มาก	4.09	0.39	มาก
ด้านอัตถจริยา(การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)	4.18	0.61	มาก	4.02	0.60	มาก	4.05	0.55	มาก	4.09	0.56	มาก	4.06	0.54	มาก
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)	4.31	0.38	มาก	4.05	0.53	มาก	4.18	0.43	มาก	4.18	0.46	มาก	4.07	0.49	มาก
โดยรวม	**4.23**	**0.45**	**มาก**	**4.05**	**0.49**	**มาก**	**4.10**	**0.43**	**มาก**	**4.09**	**0.44**	**มาก**	**4.09**	**0.39**	**มาก**

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ ปรากฏดังนี้

1. อาชีพเกษตรกรรม โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.23, S.D.= 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.31, S.D.= 0.38) รองลงมาคือ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.30, S.D.= 0.39) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.59) และด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.61)

2. อาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.05, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.21, S.D.= 0.53) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.05, S.D.= 0.53) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.00, S.D.= 0.56)

3. อาชีพรับจ้าง หรือลูกจ้างบริษัท โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.10, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน(การให้) ($\bar{X}$= 4.24, S.D.= 0.49) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.43) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.02, S.D.= 0.56)

4. อาชีพค้าขาย โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.09, S.D.= 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) ($\bar{X}$= 4.18, S.D.= 0.46) รองลงมาคือ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.11, S.D.= 0.51) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.00, S.D.= 0.54)

5. อาชีพอื่น ๆ โดยรวมมีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.09, S.D.= 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การให้) ($\bar{X}$= 4.24, S.D.= 0.47) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) ($\bar{X}$= 4.09, S.D.= 0.39) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) ($\bar{X}$= 4.06, S.D.= 0.54)

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ

(n=379)

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า	**ความแปรปรวน**	**SS**	**df**	**MS**	**F**	**Sig.**
1) ด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม	1.481	4	.370	1.538	.191
	ภายในกลุ่ม	90.031	374	.241		
	รวม	**91.512**	**378**			
2) ด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม	1.277	4	.319	1.055	.379
	ภายในกลุ่ม	113.210	374	.303		
	รวม	**114.488**	**378**			
3) ด้านอัตถจริยา	ระหว่างกลุ่ม	.801	4	.200	.619	.649
	ภายในกลุ่ม	120.872	374	.323		
	รวม	**121.672**	**378**			
4) ด้านสมานัตตา	ระหว่างกลุ่ม	1.942	4	.486	2.350	.054
	ภายในกลุ่ม	77.276	374	.207		
	รวม	**79.219**	**378**			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**.945**	**4**	**.236**	**1.212**	**.305**
	ภายในกลุ่ม	**72.926**	**374**	**.195**		
	รวม	**73.871**	**378**			

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้

ตารางที่ 4.18 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านทาน ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านทาน ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
1. ควรอาสาติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	66
2. ควรแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น กฎระเบียบและวิธีปฏิบัติในการขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวัน	62
3. ควรให้ความช่วยเหลือสิ่งของเครื่องใช้ หรือทรัพย์สิน สิ่งของต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ผู้ประสบภัย	48
4. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการผู้ประสบภัยนอกเวลางานด้วย	27
5. ควรฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่เอาใส่ใจในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	20
6. ควรให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว	14
7. ควรจัดเวรเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในช่วงเวลาพักด้วย	5

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านทาน ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ควรอาสาติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย (ความถี่ 66) รองลงมาคือ ควรแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น กฎระเบียบและวิธีปฏิบัติในการขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวัน (ความถี่ 62) และควรให้ความช่วยเหลือสิ่งของเครื่องใช้ หรือทรัพย์สิน สิ่งของต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ผู้ประสบภัย (ความถี่ 48) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านปิยวาจา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านปิยวาจา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
1. ควรให้คำแนะนำ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประสบภัยด้วยการแสดงออกมาการพูดจาที่ไพเราะ เพื่อสร้างกำลังใจให้กับผู้ประสบภัย	62
2. ไม่ควรว่ากล่าวหรือพูดถึงข้อบกพร่องของผู้ประสบภัยลับหลัง	50
3. ควรให้ความช่วยเหลือด้วยการพูดให้กำลังใจ แสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจผู้ประสบภัย	38
4. เจ้าหน้าที่ควรยิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาไพเราะ	21
5. เจ้าหน้าที่ควรมีสัมมาคารวะ ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัย	14
6. เจ้าหน้าที่ควรให้บริการด้วยความจริงใจ	8

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านปิยวาจา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ควรให้คำแนะนำ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประสบภัยด้วยการแสดงออกมาการพูดจาที่ไพเราะ เพื่อสร้างกำลังใจให้กับผู้ประสบภัย (ความถี่ 62) รองลงมาคือ ไม่ควรว่ากล่าวหรือพูดถึงข้อบกพร่องของผู้ประสบภัยลับหลัง (ความถี่ 50) และควรให้ความช่วยเหลือด้วยการพูดให้กำลังใจ แสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจผู้ประสบภัย (ความถี่ 38) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
1. ควรปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มกำลังความสามารถ	70
2. ควรมีความยินดีในการปรับตัวเข้ากับผู้ประสบภัย สร้างความประทับใจแก่ผู้ประสบภัยด้วยความมีน้ำใจ	48
3. ไม่ควรนิ่งดูดายต่อผู้ประสบภัย เมื่อผู้ประสบภัยได้รับความเดือดร้อน หรือต้องการความช่วยเหลือ	31
4. เจ้าหน้าที่ควรมีน้ำใจช่วยเหลือผู้ประสบภัยในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่งานในหน้าที่ของตนเอง	24
5. ควรมีการกำหนดมาตรฐานเวลาในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน	13
6. ควรมีการฝึกอบรมพัฒนาทักษะการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ก่อนออกปฏิบัติงาน	10
7. เจ้าหน้าที่ควรแสดงถึงความกระตือรือร้นในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	5

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ควรปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มกำลังความสามารถ (ความถี่ 70) รองลงมาคือ ควรมีความยินดีในการปรับตัวเข้ากับผู้ประสบภัย สร้างความประทับใจแก่ผู้ประสบภัยด้วยความมีน้ำใจ (ความถี่ 48) และไม่ควรนิ่งดูดายต่อผู้ประสบภัย เมื่อผู้ประสบภัยได้รับความเดือดร้อน หรือต้องการความช่วยเหลือ (ความถี่ 31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านสมานัตตตา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านสมานัตตตา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
1. ควรมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	34
2. ควรประพฤติตนให้เหมาะสมในการเป็นให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	27
3. ควรให้ให้เกียรติผู้ประสบภัย ด้วยใช้วาจาที่สุภาพกับผู้ประสบภัยในที่สาธารณะเสมอ	20
4. เจ้าหน้าที่ควรมีความยืดหยุ่นในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	9
5. เจ้าหน้าที่ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	2

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ด้านสมานัตตตา ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ควรมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (ความถี่ 34) รองลงมาคือ ควรประพฤติตนให้เหมาะสมในการเป็นให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย (ความถี่ 27) และควรให้ให้เกียรติผู้ประสบภัย ด้วยใช้วาจาที่สุภาพกับผู้ประสบภัยในที่สาธารณะเสมอ (ความถี่ 20) ตามลำดับ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ 3)เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 379 คน โดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.11, S.D.= 0.44) สรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านทาน (การให้) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่น ที่นั่งพักรอ ห้องน้ำสะอาดไว้บริการ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D.= 0.61) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดหาเครื่องอุปโภค

บริโภคเพื่อการยังชีพให้กับผู้ประสบภัยตามความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.28, S.D.= 0.68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความรู้ ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ($\bar{X}$ = 4.12, S.D.= 0.56)

1.2 ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.04, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้ายิ้มแย้มแจ่มใสในการช่วยผู้ประสบภัยด้วยคำพูดที่จริงใจ ($\bar{X}$ = 4.32, S.D.= 0.65) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟัง ($\bar{X}$ = 4.18, S.D.= 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าตอบคำถามของผู้ประสบภัยอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสุภาพ ($\bar{X}$ = 3.84, S.D.= 0.87)

1.3 ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) โดยภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ ($\bar{X}$ = 4.27, S.D.= 0.66) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเสียสละในการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย ($\bar{X}$ = 4.13, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{X}$ = 3.91, S.D.= 0.72)

1.4 ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, S.D.= 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน ($\bar{X}$ = 4.37, S.D.= 0.57) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือด้วยความเป็นกันเองมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ทำให้เกิดความเลื่อมใส่ศรัทธาของผู้ประสบภัย ($\bar{X}$ = 4.28, S.D.= 0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่หอการค้าแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพ สะอาด เรียบร้อย และเหมาะสมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D.= 0.74)

2. ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ สรุปได้ดังนี้

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปิยวาจา ประชาชนมีความคิดเห็นความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทาน ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตา ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้

3.1 ด้านทาน เจ้าหน้าที่ควรอาสาติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ควรแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น กฎระเบียบและวิธีปฏิบัติในการขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวัน

3.2 ด้านปิยวาจา เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประสบภัยด้วยการแสดงออกที่เป็นมิตร มีการพูดจาที่ไพเราะ เพื่อสร้างกำลังใจให้กับผู้ประสบภัย ไม่ควรว่ากล่าวหรือพูดถึงข้อบกพร่องของผู้ประสบภัยลับหลัง

3.3 ด้านอัตถจริยา เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มกำลังความสามารถ ควรมีความยินดีในการปรับตัวเข้ากับผู้ประสบภัย สร้างความประทับใจแก่ผู้ประสบภัยด้วยความมีน้ำใจ

3.4 ด้านสมานัตตตา เจ้าหน้าที่ควรมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ควรประพฤติตนให้เหมาะสมในการเป็นให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีประเด็นนำมาอภิปรายผล มีดังนี้

1. ผลการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี กัลชาญพันธุ์ (2560, หน้า 52) ได้ศึกษาการให้บริการของพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักสังคหวัตถุ 4 พบว่า การให้บริการของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกตาม หลักสังคหวัตถุ 4 รวมรายด้านโดยภาพรวม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านมีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

ด้านทาน (การให้) โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่หอการค้าได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่น ที่นั่งพักรอ ห้องน้ำสะอาดไว้บริการ ช่วยจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการยังชีพให้กับผู้ประสยภัยตามความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ แสนคำลือ (2557, หน้า 75) ได้ศึกษาการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุของสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนผู้มาใช้บริการ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ด้านทาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่หอการค้ามีการยิ้มแย้มแจ่มใสในการช่วยผู้ประสบภัยด้วยคำพูดที่จริงใจ พูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟังและเป็นกันเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ สีตะระโส (2557, หน้า 23) ได้ศึกษาการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการให้บริการประชาชนตามสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปิยวาจา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่หอการค้ามีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเสียสละในการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา แสงผาบ (2557, หน้า 44) ได้ศึกษาการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจในการ

ให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ด้านอัตถจริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ) โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และให้ความช่วยเหลือด้วยความเป็นกันเองมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ทำให้เกิดความเลื่อมใส่ศรัทธาของผู้ประสบภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระประเสริจ สนฺตจิตฺโต (คงลำ) (2558, หน้า 67) ได้ศึกษาการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร พบว่า การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ด้านสมานัตตตา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศใด อายุเท่าไหร่ มีระดับการศึกษาอะไร และมีอาชีพอะไร ก็จะได้รับการให้ความช่วยเหลืออย่างที่เท่าเทียมกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภชัย โพธิ (2558, หน้า 41) ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง ของประชาชนที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่าง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพิศิษฐ์ ฐานุตฺตโร (แซ่เจียง) (2559, หน้า 90) ได้ศึกษาการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรมีการเสริมสร้างปลูกฝังจิตสำนึกให้บุคลากรในองค์กร ปฏิบัติงานด้วยจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความเต็มใจ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการวางตนอย่างเหมาะสม

2) ควรรณรงค์ให้ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการและการบริหารงาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) เจ้าหน้าที่ควรให้คำปรึกษา แนะนำขั้นตอนต่าง ๆ ในการรับการช่วยเหลือของผู้ประสบภัย ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

2) เจ้าหน้าที่ควรพูดจา แนะนำ ชี้แจงสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับผู้ประสบภัยด้วยความสุภาพ

3) เจ้าหน้าที่ควรดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ประสบภัยที่มารับความช่วยเหลือ ด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับผู้ประสยภัย

4) เจ้าหน้าที่ควรมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแบบมืออาชีพ

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมอื่น ๆ ของพุทธศาสนาในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด

2) ควรศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดในพื้นที่ต่าง ๆ ว่ามีลักษณะคล้ายกันหรือไม่

3) ควรศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมตามหลักพหุศาสนา ในพระคัมภีร์ของแต่ละศาสนาว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

(1) หนังสือ

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์. (2521). *ทำเนียบหอการค้าและสมาคมการค้า พ.ศ. 2519*. กรุงเทพฯ: กองนโยบายการพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์,

เกรียงศักดิ์ ราชโคตร์. (2551). *สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง.* กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุริริยาสาสน์.

พระเทพดิลก (ระแบบ จิตญาโฏณ). (2544). *ธรรมปริทรรศน์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ). (2548). *อธิบายหลักธรรมตามหมวดจากนวโกวาท.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสภา.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2551) *พุทธวิธีบริหาร.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ). (2525). *พุทธศาสนากับคนรุ่นใหม่และสังคมไทยในอนาคต.* กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2550). *ธรรมนูญชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 80). กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์สวย จำกัด.

พระภาวนาวิสุทธิคุณ (เสริมชัย ชยมงฺคโล). (2542). *ตอบปัญหาธรรมปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: เอช ที พี เพรส.

พระมหาสนอง ปัจโจปการี. (2553). *มนุษย์กับสังคม.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509. (2559). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 240 19 ตุลาคม 2559

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับประชาชน* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ยุบลวรรณ ตั่นเธียรรัตน์. (2553). *มนุษย์กับสังคม.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2548). *พฤติกรรมกับการพัฒนาตน.* กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาศน์ วาสโน). (2538). *สังคหวัตถุ 4.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

สมนึก ภัททิยธนี. (2553). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมพร เทพสิทธา. (2542). *คุณธรรมและจริยธรรม.* กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์.

สำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย. (2550). *พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และอนุบัญญัติ.* กรุงเทพฯ: ส่วนกฎหมาย สำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.

อมร วงศ์สุรวัฒน์. (2542). “ความรู้ทั่วไปและเทคนิคการบริหารหอการค้า”, ใน *เอกสารประกอการบรรยาย หอการค้าไทย.* ม.ป.พ.

อำไพ หมื่นศรี. (2553). *มนุษย์กับสังคม.* กรุงเทพฯ: ทริปเปิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.

Berlo, Davis K. (1966). *The Process of communication.* New York: Holt Rinehart and Winston.

Levinson, D. J. (1971). *Role, personality and social structure in the Organization setting: Selected reading and projects in social psychology*. New York: Random House.

(2) ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

กมลวรรณ แสนคำลือ. (2557). *การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุของสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรรณิการ์ ขวัญอารีย์. (2545). *บทบาทผู้นำท้องถิ่นต่อการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กาญจณา ชัยนาม. (2557). *บทบาทของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จิตรา แสงผาบ. (2557). *การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชณเกตุ แผ่นวงศ์. (2559). *มาตรการในการจัดทำบริการสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย: ศึกษากรณีมูลนิธิกู้ภัยเฉพาะอุบัติภัย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

ฐิติรัตน์ ทองดวง. (2553). *บทบาทของหอการค้าที่มีผลต่อการประกอบการในจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เบญจวรรณ สีตะระโส. (2557). *การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระประเสริจ สนฺตจิตฺโต (คงลำ). (2558). *การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพิศิษฐ์ ฐานุตฺตโร (แซ่เจียง). (2559). *การให้บริการสาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พัชรินทร์ อินทรทัต. (2553). *บทบาทของหอการค้าที่มีผลต่อการประกอบการในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มณีนุช ไพรดี. (2553). *การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท พรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเซส (ประเทศไทย) จำกัด*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มนตรี กัลชาญพันธุ์. (2560). *การให้บริการของพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุภชัย โพธิ. (2558). *ประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์. (2554). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สกลเกียรติ ศานตินิรันดร. (2560). *บทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมยศ ณ นคร. (2552). *การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตอำเภอกำแพงแสน*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อังคณา จิรโรจน์. (2559). *แนวทางการบริการทางสุขภาพสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติกลุ่มเปราะบางในระยะฟื้นฟู: กรณีศึกษาอุทกภัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3) สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

3.1) บทความในวารสาร

สิริวัฒน์ ศรีเครือดง. (2551). การสร้างมนุษยสัมพันธ์ตามแนวพระพุทธศาสนา : หลักธรรมสำหรับสั่งสอนสังคม. *วารสารมจรมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, *6*(1), 70-84.

อรศิริ เกตุศรีพงษ์. (2550). สังคหวัตถุ 4 : วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการจัดการความรู้. *วารสาร Productivity World เพื่อการเพิ่มผลผลิต, 12*(68), 44-58.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, *30*(3), 607-610.

4) เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

กรมการพัฒนาธุรกิจการค้า. (ม.ป.ป.). *พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509*. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=89

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2560). *การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking).* สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.novabizz.com/NovaAce/Intelligence/Thinking_ Applicative.htm

งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. (2564). *ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.* สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://roietmunicipal.go.th/roiet/ข้อมูลพื้นฐานเทศบาล/

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://dictionary.orst.go.th/

หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด. (2564). *บริบทหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด.* สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.thaifranchisecenter.com/links/show.php?id=273

(5) บทสัมภาษณ์

เรืองศักดิ์ รัตนโภคาสถิต. (2564, 4 สิงหาคม) ประธานหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) พระครูสมุห์ศิลาศักดิ์ สุเมโธ, ดร.

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภูริ มูลสิน

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

3) ว่าที่ ร.ต. พิชิต กัตยาวรรณ

ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลตาลทอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตร้อยเอ็ด โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๒๒๔ **วันที่** ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เรียน พระครูสมุห์ ศิลาศักดิ์ สุเมโธ, ดร.

ด้วย นางดุจเดือน สมัครการ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๗๕๐๖๓๒๐๑๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี วิทยาเขตร้อยเอ็ด

- สัมนาราย
- สัมนาชีวิทยาเชี่ยวชาญ ๆ

(พระครูสมุห์ศิลาศักดิ์ สุเมโธ, ดร.)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๓-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๓-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๑๗/ว๐๓๗๘

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC)

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภูมิ มูลสิน

ด้วย นางดุจเดือน สมัครการ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๗๕๐๖๓๒๐๑๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

รับทราบ
วรภูมิ มูลสิน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๓-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๓-๔๖๑๘
ผู้ประสานงาน นางรัชณีย์ เจริญนนท์ โทร. ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๓
นักศึกษา ๐๘ ๗๘๖๕ ๙๕๕๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๗/ว ๐๓๗๒

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC)

เจริญพร ว่าที่ ร.ต.พิชิต กันยาวรรณ

ด้วย นางดุจเดือน สมัครการ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๗๕๐๖๓๒๐๑๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
ผู้ประสานงาน นางรัชณีย์ เจริญนนท์ โทร. ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑
นักศึกษา ๐๘ ๗๘๖๕ ๙๕๕๙

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๑๗/๐๓๙๕

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out)

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลมะอี

ด้วย นางดุจเดือน สมัครการ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๗๕๐๖๓๒๐๑๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
ผู้ประสานงาน นางรัชณีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑
นักศึกษา โทร. ๐๘ ๗๘๖๕ ๙๕๕๙

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

☑ สำนักปลัดเทศบาล
☐ กองการศึกษา
☐ สำนักการช่าง
☐ กองคลัง
☐ กองช่าง
☐ กองสวัสดิการสังคม
☐ กองการเจ้าหน้าที่
☐ กองช่างสุขาภิบาล
☐ หน่วยงานตรวจสอบฯ
☐ สถานธนานุบาล

ที่ อว ๗๘๓๗/ ๐๔๐๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลสงเปลือย
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๖๓๘
www.rec.mbu.ac.th

สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
เลขรับ 4916
วันที่ ๑๕ สค ๒๕๖๖
เวลา 13.15 น

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

☑ สำนักปลัดเทศบาล
☐ กองสาธารณสุข
☐ กองสวัสดิการสังคม
☐ กองคลัง
☐ กองช่าง
☐ กองการศึกษา
☐ สำนักการช่าง
☐ กองสวัสดิการสังคม
☐ กองการเจ้าหน้าที่
☐ กองช่างสุขาภิบาล
☐ หน่วยงานตรวจสอบฯ
☐ สถานธนานุบาล

สำนักปลัดเทศบาล
เลขรับ 1167
วันที่ ๑๕ สค ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด

ด้วย นางดุจเดือน สมัครการ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๗๕๐๖๓๒๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของท่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน ได้โปรดให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

เรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- เพื่อโปรดทราบ
- นางดุจเดือน สมัครการ
ขออนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
ในหน่วยงานเทศบาล
เห็นควรให้ดำเนินการ
เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวพิณีตา ประเสริฐสังข์)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

(น.อ.ศิริชัย ปริปุณณะ)

เรียน นายกเทศมนตรี
เห็นควรอนุเคราะห์

(นายสถิตย์ ศรีสงคราม)
ปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

อนุเคราะห์

(นายบริรักษ์ โยมิตจิรนันท์)
นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๖๓๘
ผู้ประสานงาน นางรัชนีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๓๐๔๗-๒๐๐๓
นักศึกษา โทร. ๐๘ ๗๘๖๕ ๙๕๕๙

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open – ended Questionnaire)

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอ่านแบบสอบถามแล้วตอบคำถามทุกข้อ เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงความเป็นจริง สมบูรณ์และเชื่อถือได้ คำตอบของท่านถือเป็นความลับ ผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยเท่านั้น

นางดุจเดือน สมัครการ
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่อง / ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงข้อเดียว

1. เพศ
   - [ ] ชาย
   - [ ] หญิง

2. อายุ
   - [ ] ต่ำกว่า 30 ปี
   - [ ] 31-40 ปี
   - [ ] 41-50 ปี
   - [ ] 51 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา
   - [ ] ต่ำกว่าปริญญาตรี
   - [ ] ปริญญาตรี
   - [ ] สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ
   - [ ] เกษตรกรรม
   - [ ] รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ
   - [ ] รับจ้าง หรือลูกจ้างบริษัท
   - [ ] ค้าขาย
   - [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของตัวเลขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยกำหนดตัวเลขและความหมาย ไว้ดังนี้

5 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการประยุกต์ใช้ในระดับน้อยที่สุด

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	**ระดับการปฏิบัติ**				
	5	4	3	2	1
ด้านทาน (การให้)					
1. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่น ที่นั่งพักรอ ห้องน้ำสะอาดไว้บริการ					
2. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการยังชีพให้กับผู้ประสยภัยตามความเหมาะสม					
3. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้หอการค้าจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำแก่ประชาชนผู้ประสบภัยอย่างเหมาะสม					
4. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าเอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความรวดเร็ว					
5. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความตั้งใจในการให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย					
6. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้มีบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่เป็นเด็ก คนสูงอายุ และคนพิการเป็นพิเศษ					
7. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความรู้ ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย					
8. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้สิ่งของที่หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดนำมาใช้ผู้ประสบภัยสามารถบรรเทาทุกข์ความเดือดร้อนได้ความตั้งใจในการให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย					

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)					
9. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟัง					
10. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ายิ้มแย้มแจ่มใสในการช่วยผู้ประสบภัยด้วยคำพูดที่จริงใจ					
11. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำนุ่มนวล เป็นกันเอง					
12. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ารับฟังความคิดเห็นของผู้ประสบภัยอย่างสุภาพ					
13. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าตอบคำถามของผู้ประสบภัยอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสุภาพ					
14. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าแสดงออกถึงกิริยามารยาทที่น่าประทับใจในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย					
15. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาให้กำลังใจแก่ผู้ประสบภัยเพื่อเสริมสร้างพลังใจในการต่อสู้กับปัญหา					
16. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าไม่ใช่ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ประสบภัยรู้สึกสะเทือนใจ น้อยใจ เสียใจ หรือคับแค้นใจจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น					
ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)					
17. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่					
18. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ามีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ					
19. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเต็มใจที่จะให้การช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยอย่างเต็มความสามารถ					
20. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเสียสละในการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย					
21. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยทุกครั้งที่มีโอกาส					

การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
22. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน					
23. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าคอยดูแลเอาใจใส่ผู้ประสบภัยที่มาขอรับความช่วยเหลือด้วยความเป็นมิตร					
24. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย					
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)					
25. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพ สะอาด เรียบร้อย และเหมาะสมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย					
26. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน					
27. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือด้วยความเป็นกันเองมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาของผู้ประสบภัย					
28. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ					
29. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประสบภัยแต่ละคน					
30. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หอการค้าเป็นอย่างดี					
31. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้ผู้ประสบภัยทุกคนได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หอการค้าอย่างเท่าเทียมกัน					
32. ท่านเห็นว่าหอการค้าได้เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเมื่อที่เกิดภัยพิบัติขึ้น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลค่า
		1	2	3			
ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม							
1.	เพศ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
2.	อายุ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
3.	ระดับการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
4.	อาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด							
ด้านทาน (การให้)							
1.	เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยตามจุดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่น ที่นั่งพักรอ ห้องน้ำสะอาดไว้บริการ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
2.	เจ้าหน้าที่หอการค้าจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการยังชีพให้กับผู้ประสยภัยตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
3.	หอการค้าจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ประชาชนผู้ประสบภัยอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
4.	เจ้าหน้าที่หอการค้าเอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความรวดเร็ว	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
5.	เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความตั้งใจในการให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
6.	มีบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่เป็นเด็ก คนสูงอายุ และคนพิการเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
7.	เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความรู้ ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
8.	สิ่งของที่หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดนำมาใช้ผู้ประสบภัยสามารถบรรเทาทุกข์ความ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลค่า
		1	2	3			
	เดือดร้อนได้						
ด้านปิยวาจา (การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน)							
9.	เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาทักทายกับผู้ประสบภัยด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน น่าฟัง	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
10.	เจ้าหน้าที่หอการค้ายิ้มแย้มแจ่มใสในการช่วยผู้ประสบภัยด้วยคำพูดที่จริงใจ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
11.	เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำนุ่มนวล เป็นกันเอง	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
12.	เจ้าหน้าที่หอการค้ารับฟังความคิดเห็นของผู้ประสบภัยอย่างสุภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
13.	เจ้าหน้าที่หอการค้าตอบคำถามของผู้ประสบภัยอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสุภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
14.	เจ้าหน้าที่หอการค้าแสดงออกถึงกิริยามารยาทที่น่าประทับใจในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
15.	เจ้าหน้าที่หอการค้าพูดจาให้กำลังใจแก่ผู้ประสบภัยเพื่อเสริมสร้างพลังใจในการต่อสู้กับปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
16.	เจ้าหน้าที่หอการค้าไม่ใช่ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ประสบภัยรู้สึกสะเทือนใจ น้อยใจ เสียใจ หรือคับแค้นใจจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ด้านอัตถจริยา (การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น)							
17.	เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
18.	เจ้าหน้าที่หอการค้ามีน้ำใจไม่นิ่งดูดายเมื่อผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
19.	เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเต็มใจที่จะให้การช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลค่า
		1	2	3			
20.	เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความเสียสละในการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
21.	เจ้าหน้าที่หอการค้ามีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยทุกครั้งที่มีโอกาส	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
22.	เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
23.	เจ้าหน้าที่หอการค้าคอยดูแลเอาใจใส่ผู้ประสบภัยที่มาขอรับความช่วยเหลือด้วยความเป็นมิตร	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
24.	หอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
ด้านสมานัตตตา (การวางตัวสม่ำเสมอ)							
25.	เจ้าหน้าที่หอการค้าแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพ สะอาด เรียบร้อย และเหมาะสมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
26.	เจ้าหน้าที่หอการค้าปฏิบัติตัวกับผู้ประสบภัยทุกคนอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
27.	เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือด้วยความเป็นกันเองมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ทำให้เกิดความเลื่อมใส่ศรัทธาของผู้ประสบภัย	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
28.	เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
29.	เจ้าหน้าที่หอการค้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประสบภัยแต่ละคน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
30.	ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หอการค้าเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลค่า
		1	2	3			
31.	ผู้ประสบภัยทุกคนได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หอการค้าอย่างเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
32.	เจ้าหน้าที่หอการค้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเมื่อที่เกิดภัยพิบัติขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.940	32

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ทาน1	124.90	173.886	.552	.938
ทาน2	125.07	170.409	.669	.937
ทาน3	125.20	172.717	.572	.938
ทาน4	125.20	173.338	.488	.938
ทาน5	125.23	171.840	.543	.938
ทาน6	125.23	174.737	.590	.938
ทาน7	125.33	174.161	.558	.938
ทาน8	125.20	173.959	.495	.938
วาจา1	125.27	174.133	.579	.938
วาจา2	125.20	174.993	.431	.939
วาจา3	125.37	175.344	.297	.941
วาจา4	125.63	170.792	.473	.939
วาจา5	125.93	171.237	.468	.939
วาจา6	125.60	169.972	.662	.937
วาจา7	125.53	172.464	.447	.939
วาจา8	125.67	174.092	.412	.939
จริยา1	125.70	169.045	.723	.936
จริยา2	125.20	172.303	.664	.937
จริยา3	125.67	166.989	.747	.936
จริยา4	125.63	168.171	.698	.936
จริยา5	125.53	171.844	.508	.938
จริยา6	125.47	169.223	.684	.936
จริยา7	125.33	172.851	.583	.938
จริยา8	125.53	170.602	.614	.937
นัตตนา1	125.60	169.559	.536	.938
นัตตนา2	125.17	175.040	.463	.939
นัตตนา3	125.00	174.276	.601	.938
นัตตนา4	125.33	168.299	.652	.937

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
นัตตนา5	125.30	172.010	.521	.938
นัตตนา6	125.40	169.007	.579	.938
นัตตนา7	125.40	169.421	.592	.937
นัตตนา8	125.60	165.559	.657	.937

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นางดุจเดือน สมัครการ

วัน เดือน ปีเกิด : 13 กันยายน 2509

ชาติภูมิ : 32/1 หมู่ที่ 8 ตำบลพลับพลา อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

ที่อยู่ปัจจุบัน : 35 ถนนมีโชคชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

Tel. : 08-7865-9559

ID Line : 08-7865-9559

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2562 : จบปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง
จากมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2541 - ปัจจุบัน : เป็นคณะกรรมการหอการค้าจังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่ง รองประธานหอการค้า